

LETOŠNJA VOLILNA KAMPAJNA POLNA ZMEDE

**DELAUSKA STRANKA, KI PO
IDEJAH NI SOCIALISTIČNA,
NE ZASLUŽI NAŠE PODPORE**

**Norman Thomas sviri. -- Demokratski
politiki na delu med slovenskimi delavci**

**Visoki kampanjski fondi omogočajo demokra-
tom in republikancem vplivno agitacijo**

MALOKATERI volilni kampanji se je politikom demokratske in republikanske stranke posrečilo zbežati ljudstvo z volilnimi gesli toliko, kakor letos. Nihče, ki čita kapitalistične liste, se ne vprašuje, kaj pravzaprav je razlika med enim in drugim. Republikanci, ki so bili ob službe, hočejo priti nazaj v sedla. Niso vedeli, kako bi pričeli, pa jim je dal migljaj Coughlin, pokojni Huey Long, Gerard Smith itd. "Roosevelt ni nič drugega kot Kerenski. Komunistične tolpe so v Washingtonu že pripravljene, in nekega dne, če bo deževno in bodo policaji v zatišjih, udro komunisti v kongres, ga razženejo, pomore vrhovne sodnike, odstavijo Kerenskija (Roosevelta) in proglasijo kravo vlado."

Vsako, ki je v stanju motriti politično situacijo v Ameriki stvarno, ve, da je demokratska stranka prav tako kapitalistična kakor republikanska.

Na nedavnem shodu pred člani socialističnih, unijskih in farmerskih organizacij, ki se je vršil v Milwaukeeju, je Norman Thomas opozarjal ljudstvo na dejstvo, da ima demokratska stranka svoj glavni teber v južnih državah, kjer je najbolj fevdalna in bigotna, torej taka, da ne more služiti nikomur kakor izkoriščevalcem in nazadnjaštvu. Civilnih svobodščin ne priznava. Z delavskimi organizacijami ravna kakor da so največji zločinci.

V ostalih državah pa demokratska stranka upravlja mnogo mest, katerim načeljujejo ne kak socialni misleči ljudje, ampak do mozga korumpirani politiki! Ali je taka stranka vredna, da se bi razumni delavci navduševali zanjo? Norman Thomas unijske voditelje upravičeno vprašuje, kako so demokratski politični uradniki ravnali z delavci v stavkah -- posebno še v južnih državah, kjer sploh ni druge pomembne stranke, kakor demokratska?

Demokratska stranka je v tej krizi dobila v razdajanje za reliefne akcije mnogo denarja. V vsakem slučaju vsepovsod so bili najeti pretežno le demokratski politiki. Izjeme so redke. Ta ogromen politični aparat uspešno tekmuje z opozicijskim aparatom republikanske stranke, kateremu sredstev tudi ne manjka in ne ljudi.

Velika večina unijskih delavcev ve, da demokratska stranka ni njihova stranka. Vzlic temu so plačani propagandisti razširili mnenje, da je unijski pojačal pravzaprav Roosevelt, zato ga je treba znova voliti.

Unijski voditelji, ki zatrujejo, da je najzaslužnejši graditelj strokovnih unijskih predsednikov Roosevelt, to lahko govorijo, ker jih pač nič ne stane. Bilo (Nadaljevanje na 3. strani.)

Napori za odvrnitev vojne slabo obetajo

**Fašizem vsepovsod
proti pravičnosti in
delavskemu razredu**

Voditelji reakcije v Španiji so se zedinili v slučaju zmage za sledeči temeljni program: Republiko se odpravi, parlament razpusti in Španiji določi diktatorja. Socialistične elemente se iztrebi (pobije). Sodelovanje diktature z Nemčijo in Italijo. Stavke se prepove, svobodne delavske organizacije se razpusti in delavce se primora pristopiti v fašistično unijo. Cerkvi in veleposestnikom se vrne vso imovino, ki jim jo je vzela republika. Posvetnim duhovnikom in redovnikom se vrne vse privilegije, ki so jih imeli pod monarhijo. Svoboda časopisja, zborovanja in govora se odpravi.

**Nova Thomasova knji-
ga o položaju v Ameriki**

Norman Thomas, socialistični kandidat za predsednika, je spisal knjigo "After the New Deal, What?", v kateri obravnava politiko Rooseveltove administracije in nje posledice.

FAŠIZEM GONI EVROPO V POGUBO

Evropske države imajo danes okrog šest milijonov vojakov, ki se jih lahko vsak hip požene v klanje. Tehnično so pripravljeni boljše kot kdaj prej v zgodovini modernega militarizma. Mehanizem za prelivanje krvi in rušenje se izboljšuje od tedna do tedna. In ljudstvo? -- To je povečini proti vojni, ampak če jo Hitler in Mussolini kljub temu izgovarja, kaj si more pomagati? Nad Evropo prete črni oblaki, iz katerih se lahko vsak hip vsaje toča nove vojne. Geslo mednarodnega delavstva pa je, "BOJ FAŠIZMU IN VOJNI!"

Ameriška soc. stranka na delu, da si reorganizira postojanke v Penni

Sedem klubov v Readingu proti odstopu iz stranke in samo dva za razkol

Frank Podboy je poslal iz Johnstowna notico, ki se glasi: "Poročali ste že o odstopu pennsylvanske organizacije od ameriške soc. stranke, ni pa vam znano, da je zdaj članstvo (rank and file) proti sklepu večine konvencije in ga zelo kritizira.

Sodrug Stump, župan mesta Reading, ki je predložil resolucijo za odstop, je dobil od večine članov socialistične stranke v Readingu nezaupnico. Večina članov v Readingu se je reorganizirala in izjavila, da bo delovala naprej za ameriško socialistično stranko.

"Dne 12. in 13. sept. se bo vršila v Readingu konvencija lojalnih socialistov, na katero pošlje delegata tudi naš klub JSZ. Za razkol v Penni je odgovoren največ vpliv New Leadera, kateremu sta posebno sledila tajnica državne organizacije Sarah Limbach in dr. Van Essen. Moje mnenje je, da bil Stump le njihovo orodje."

Frank Podboy, tajnik kluba št. 5 JSZ, gornjega pisma ni poslal v objavo, ampak je informativno za vse, ki se zanimajo za razvoj našega gibanja, posebno pa še za člane klubov JSZ v Pennsylvaniji.

Iz poročil, ki jih imamo na upogled, je razvidno, da so razkol v Penni res povzročili v prvi vrsti oportunistični prvotniki, ki razpoko gajo z vplivom v takozvanih

naprednih unijskih v New Yorku. Na čelu vsega tega gibanja za razkol je še vedno Forward, torej list, ki je imel do te dobe za delavski pokret neveljavne zasluge.

Reading Labor Advocate, ki je zdaj glasilo starogardistov v Readingu, prej pa je bil glasilo vse socialistične stranke v okraju Berks, je začel v prošlih par številkah z natančno enako taktiko, kakor New Leader pred in še bolj pa po clevelanski konvenciji soc. stranke. Glavni bav-bav so komunisti. Čemu strah pred njimi v Readingu, kjer se niso nikdar nič pomenili, je nerazumljivo.

Večina, ki je bila na vodstvu okrajne socialistične stranke v Readingu, trdi, da so nekateri stari voditelji postali zgolj "politikanti", dočim jim ti odgovarjajo, da so le oni zvesti drugi, novodošli pa so zahtevali službe in službe. Pa je naravno, da so nastale razprtije. "To ne drži," odgovarjajo voditelji večine članstva v Readingu.

(Nadaljevanje na 4. strani.)

"VERA V TRAJEN MIR JE VELIKA ABSURDNOST", PRAVI MUSSOLINI

**Vsa Italija vojaško organizirana. Novi skoki v
militariziranje Nemčije. -- Prieto kritizira**

F RANCOSKI premier Leon Blum si prizadeva ustvariti med evropskimi deželami odnose, ki bi vodili v vzajemnost, namesto v oboroževalno tekmo. Ampak sedanje ne more več ustaviti. Hitler je nedavno podaljšal obvezno vojaško službo iz enega na dve leti in s tem povečal nemško armado za milijon mož. V svrhu vzdrževanja te svoje nove armade je zvišal korporacijski davek letos 25 odstotkov in drugo leto pa bo 50 odstotkov višji.

V Moskvi smatrajo Hitlerjev sklep za provokacijo proti sovjetski Uniji, katero misli napasti ko hitro se mu bo zdelo, da je prilika ugodna. Tudi poljska vlada je v skrbeh, kajti kljub svojemu dosedanjemu prijateljstvu s tretjim rajhom ji prevleki nemški vojni aparat ni prav nič všeč, pa tudi vojne med Nemčijo in Rusijo se boji. Ako nastane, se ji Poljska ne bi mogla ogniti tudi če bi skušala ostati nevtralna. "Hitler se pripravlja namenoma na klanje," so se glasili komentariji v sovjetskih listih k poročilu o podaljšanju vojne službe v Nemčiji.

Dokler bo Nemčija pod Hitlerjem, se bo oboroževala in si iskala prilik za vojno vsled tega, ker ne stremi po sodelovanju z drugimi deželami, ampak ji je smoter ekspanzija. Ona hoče nemške kraje na Češkem, Avstriji, obmejne dele Poljske itd. Skušaj si spet utreti pot proti Balkanu in Mali Aziji. Njena glavna zahteva danes pa so kolonije. In dobila jih bo -- prekone kmalu in brez vojne, kajti Angliji in Franciji je na tem, da če vojne nevarnosti že ni mogoče odpraviti, se jo naj vsaj odriava.

V civilni vojni v Španiji je Nemčija pomagala rebelom kolikor je mislila, da lahko pomaga ne da bi se njo smatralo odgovornim za oborožen konflikt v slučaju, da bi prišlo med vesilami do spopada radi Španije. Enako je dal rebelom izdatno pomoč Mussolini. Brez nemških in italijanskih vojskih aeroplanov ter municije bi španski fašistični generali svojo vojno proti demokratski vladi v Madridu že izgubili. Indalecio Prieto, ki je poleg Caballera glavni voditelj socialistov v Španiji in odločen pristoja demokratskih metod, se je nedavno v nekem intervjuu brdsko potožil nad demokratsko Francijo in demokratsko Anglijo, ker nista priskočili na pomoč vladi v Madridu, kakor so fašistične dežele pomagale fašistični kontrarevoluciji.

Vzrok, da se je Leon Blum odločil za nevtralnost v civilni vojni v Španiji, je dvojen. Smatral je, da če se evropske dežele zavežejo biti nevtralne in ustavijo dovoz vojnih potrebščin eni ali drugi skupini, bi se s tem klanje skrajšalo. Zraven je bil Blum svest, da bi imela v tem slučaju demokratska vlada v Madridu veliko boljše pogoje za zmago, kakor pa če bi začele evropske države tekmovati v oboroževanju nasprotujočih si sil (Nadaljevanje na 4. strani.)

Klub št. 1 sklicuje shod solidarnosti z junaškim španskim proletarijatom

Vršil se bo v petek 4. septembra v dvoran SNPJ

Klub št. 1 JSZ v Chicagu sklicuje s sodelovanjem Čehov shod, brez kakršnega ne smemo biti. Na njemu bomo demonstrativno izrazili svojo solidarnost z delavci v Španiji!

Španski proletarij je napram združenim reakciji in španski armadi, ki jo vodijo fašistični generali, oborožujejo pa nemški, italijanski in portugalski fašisti, pokazal toliko odporne sile, da je kontrarevolucionarni generalni štab več kot presenečen. Kajti domneval je, da bo delavsko gibanje v Španiji in demokratsko špansko vlado podjarmil v dveh, treh

dneh, dočim divja krvava civilna vojna zdaj že sedmi teden! Španski delavci in delavke prelivajo kri za ideal, ki so nam sveti. Njih junatvo je nam v vzpodbudo. Rojaki v Chicagu, pridite vsi na shod prihodnji petek, 4. septembra, v dvorano SNPJ. Vstopnina prosta.

Govorniki bodo: Joško Oven, Maynard C. Krueger, en čški govornik in več drugih. Pripravljeni odbor kluba št. 1 deluje, da bo na shodu predvajanih tudi nekaj muzikalnih točk.

NAŠE PRIREDITVE

V petek 4. septembra zvečer bo v Chicagu shod v izraz solidarnosti s španskimi delavci. Sklicuje ga klub št. 1 s sodelovanjem čeških sodrugov. Vršil se bo v dvorani SNPJ.

V nedeljo 6. septembra, dan pred Delavskim praznikom, bo v Waukeganu piknik na Možinovem parku. Prireja ga konferenčna organizacija JSZ in Prosvetne matice pod okriljem waukeganskih društev in kluba št. 45 JSZ.

V nedeljo 13. septembra se vrši piknik v koprski Proletarca pri Keglu v Willow Springsu.

Člani in somišljeniki, delujmo vsi, da bodo te in vse druge naše prireditve čimboljše uspele!

Luč na barbarizem 'krščanskih' tolovajev v Španiji

Prošli teden so listi poročali, da je papež nevarno zbolel vsled duševnih muk, ki mu jih povzroča divjanje "rdečkarjev" proti duhovnikom in redovnicam v Španiji.

Kdor v Zed. državah čita le Hearstove liste, res verjame, da duhovnike in nune v Španiji zveriskemu mučijo in žive sežigajo. Dogaja pa se baš obratno, kar so pripravljeni priznati tudi nekateri kapitalistični listi. Jay Allen, ki je poročevallec čikaške Tribune, opisuje

grozote, ki jih uganjajo španski mogotci s fašističnimi generali na čelu nad španskim ljudstvom povsod, kjer so zmagali v civilni vojni. V uvodu svojega poročila v omenjenem dnevniku z dne 30. avgusta pravi Jay Allen: "To pišem ob 4. jutru, bolan na duši in telesu vsled grozot, ki sem jih videl prošle dni."

Ko so fašisti pod vodstvom generala Franca in s pomočjo Portugalske premagali republikanske čete v obmejnem

mestu Badajoz so pričeli s krvavo orgijo. Divjim Murom, ki jih je poslal general Franco na pokolje v Španijo, so naročili, da naj pomore vse, ki jih fašistično poveljstvo označi za zveste republikani. "Nikdar več ne bi hotel gledati take grozote," pravi Allen. Nad štiri tisoč republikancev, socialistov in komunistov -- moških in žensk -- so poklali, jih zavlekli na kupa, polili s petrolejem in zagali. Kri je faktično tekla v potokih. Nato so jih poklali

vsak nadaljni dan od 50 do sto. Mnogi so pobegnili preko meje na Portugalsko, kjer jih je aretirala portugalska policija ter izročila nazaj španskim fašistom. Vse so poklali.

Sedanja portugalska vlada je fašistična, udana Vatikanu in prijateljstva fašistični Italiji. Ako bi bilo v njenem "krščanstvu" pes kaj krščanstva, ne bi izročala poštenih španskih delavcev in kmetov, ki so utekli na Portugalsko pred divjimi Muri, nazaj fašističnim barbarom, da jih pobijejo.

LEON TROCKI

men je strogolaviti Stalinovo diktaturo, je postala norveška oblast pozorna. Trockijevo hišo je dala zaščititi in njega pa obvestila, da bo odslej jetnik. Povabila ga je tudi, da si naj dobi stan rajše v kaki drugi deželi, ker je gostoljubnost Norveške izrabil. Pred naselitvijo na Norveško je namreč obljubil, da ne bo deloval politično. Sovjetska vlada je po ob-

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE.

NAROČNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopiši in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do ponedeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workers' Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor.....Frank Zaitz.
Business Manager.....Charles Pogorelec.
Assistant Business Manager.....John Rak Jr.

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
Foreign Countries: One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.
Telephone: ROCKWELL 2864.

"Glasovi z druge strani"

Proletarec je eden onih redkih slovenskih listov v Ameriki, ki v polemikah citira tudi nasprotnika, ne pa mu samo odgovarja. To smo storili na primer v prošli številki, ko smo dobesedno navedli Fr. Keržetov neosnovan napad na pokojnega Jožeta Zavrtnika. V polemikah z nasprotniki smo ponatisnili že nešteto njihovih izjav, da čitatelji lahko čitajo NJIHOVE in naše argumente in potem šele sodijo, kdo je v pravem.

V tej številki ponatiskujemo uredniški članek iz "Napreja", ki izhaja v Pittsburghu, Pa. To pleteje so si ga osvojili za svoje slovensko glasilo komunisti, ki so pred tem izdajali "Iskro" v Clevelandu. Ampak "Naprej" nikjer ne pove, da je komunistično glasilo. Urejevan je oportunistično, v soglasju z novo taktiko kominterne, oziroma še veliko bolj oportunistično, kot povprečen komunističen list.

V isti številki ima jako oster članek o I. M. izstopu iz soc. stranke in graja Proletarca, ker ni podvzel "potrebne korake, da se razkrinka človeka, ki je hotel izrabiti JSZ za svoje broje."

"Naprej" se v tem moti. Komunisti so namreč jako zmotljivi, kar ni nikomur več skrivnost.

Glede enotne fronte: Komu naj predložimo svoj program? "Naprej" ni glasilo nikake organizacije. Proglasa se ne za delavski, ampak za progresiven list. JSZ pa ima običaj, da obravnava le z glasili in odbori organizacij, ki so res glasila in res organizacije.

Drugi članek pod naslovom "Glasovi z druge strani" je iz Am. Slovenca, kjer se za naš pokret že od nekdaj živo zanimajo. Vedno jih kaj zveseli, posebno upi, da bomo v naprednem taboru drug drugega sami strelji, njim pa bi bilo to kajpada v korist.

Amerikanski Slovenec si akcijo za ustanovitev Cankarjevega glasnika napačno predstavlja. To ni konjugenčno podvzetje, ampak napor za izpopolnitev dela na kulturnem polju naprednih ameriških Slovencev. Ako bi imeli močno delavsko gibanje, bi se izvršil tudi ta napor v področju naše Zveze, kakor se udeležuje evropsko delavstvo v vseh panogah zgolj pod okriljem striktno socialistične organizacije in socialistične ideologije. Ampak okoliščine so okoliščine.

Leposlovna revija naprednih slovenskih delavcev bi imela svoje funkcije. JSZ in Prosvetna matica imata svoje. Ni vzroka za konkurenco, ne za razprtje, pač pa so tu vsi pogoji le za skupno delo vseh naprednih delavskih moči, za resnično napredno delavsko akcijo, bodisi na kulturnem, združnem in političnem polju.

Parada strahov

Papež straši s komunizmom. Katoliški škofi v Nemčiji so ponudili Hitlerju svoje sodelovanje v boju proti komunizmu. Father Coughlin se bori proti komunizmu. Hearst vidi komunistični strah za vsakim drevesom in za vsakim vogalom. Nazadnjaški profesorji svare pred komunizmom.

Komunizem je bav-bav, ki ga reakcija izrablja, ne zato, ker se boji komunizma, ampak radi tega, da pod masko boja zoper komunizem pripravlja pot v fašizem. Reakcionarjem je tudi predsednik Roosevelt komunist. "Komunist" jim je že vsakdo, ki je za socialne reforme. Reakcija vsepovsod se boji delavskega razreda, ker čezdalje bolj čuti razmajanost tal, na katerih stoji kapitalistični sistem. Preveča jo strah pred socialnim preobratom, ki ga ima izvršiti delavski razred. Ves njen histeričen, brutalen boj je boj za fašizem, ki naj uniči delavsko gibanje.

Razumljivo je, čemu fašisti, klerikalci in drugi branilci kapitalizma strašijo s komunizmom, ni pa razumljivo, čemu so pričeli strašiti s komunističnim bav-bavom tudi mnogi ljudje, ki trdijo, da so napredni, ali celo socialisti po mišljenju.

Nemčija se je "poboljšala"

V času svetovne vojne so kajzerjeve podvodne ladje potopile marsikateri trgovski parnik nevtralnih dežel, ker so vozili vojni material in drugo blago v zavezniki pristanišča. Proteisti nevtralnih držav niso pri kajzerjevi vladi nič zalegli.

Nedavno so španske vojne ladje ustavile neki nemški parnik, ker so ga osumile, da vozi municijo fašističnim rebelom. Hitler je takoj protestiral in vladi v Madridu zagrozil, da bo rabil silo, če bo Španija še motila svobodni trgovski promet nemških parnikov.

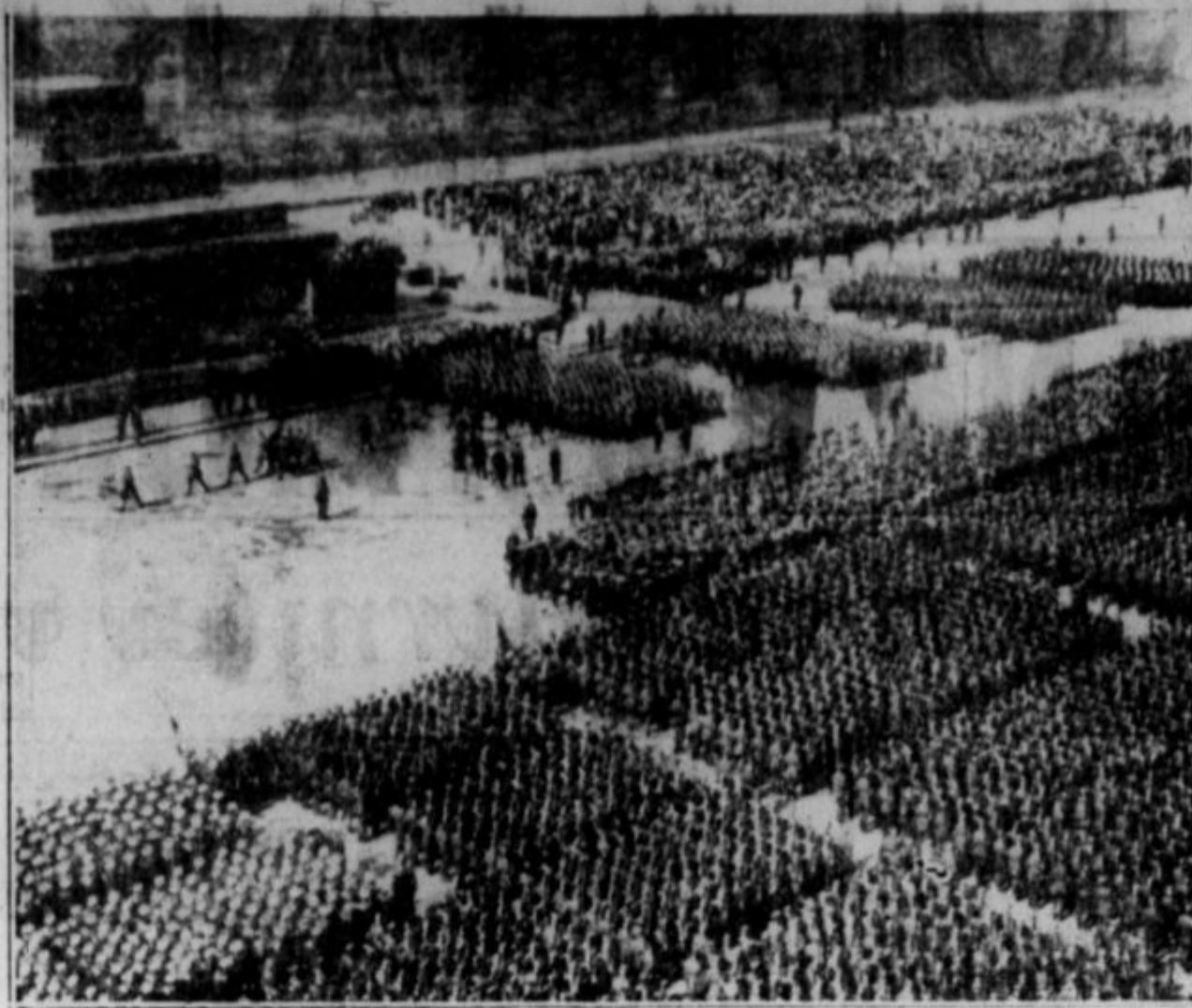
Pravico, ki si jo je lastil kajzer, jo Hitler odreja Španiji, toda sebi je gotovo ne bi. Tudi tu je obveljalo načelo, da samo tisti, ki je močnejši, je v pravem.

Legija perverznejšev in blaznejšev

Črna legija v Michiganu je organizacija sadistov in tudi drugače abnormalnih ljudi. Ubijala je zaradi zabave in za "reformo". Nekega črnca je ubila zgolj iz sadističnih nagibov. Oblast v Michiganu pa menca in menca, namesto da bi bila drastična in dokazala, da justica v njeni državi res kaj pomeni.

Delavska stranka, ki se ustanovi zato, da agitira za kandidate kapitalističnih strank, ni delavska stranka.

SOVRAZNIK, KI JE SOVJETSKI UNIJI RESNICNO NEVAREN

Pred leti je komunistična propaganda nenehoma naglašala, kako se kapitalistične dežele pripravljajo napasti Sovjetsko Unijo. Ampak, ker je v njih vladala vedno demokratična taktika, katero so poleg fašistov zametavali tudi komunisti, se je dogodilo, da je danes fašizem v posebej izbranih Hitlerja in Mussolinija najmočnejša svetovna voharila. Zaradi tega je kominterni na svojem prošlem kongresu meseca avgusta 1935 sprejela taktiko tako zelo, da je bila prejinja postavljena na glavo. Gre se pač za režim USSR pred nevarnostjo

Hitlerjevega in Mussolinijevega fašizma v Evropi in japonskega imperializma v Aziji. — Na tej sliki so moderne sovjetke vojne čete, ki defilirajo pred Leninovo grobnico v Moskvi. Diktator Stalin je imel nedavno govor v radiu na naslov armade, kateri je dejal, da se nahaja svet na pragu silno važnih dogodkov, namreč v vojnem smislu. Stalin je v tem govoru napravil vtis, da mirovna politika USSR ne bo zalegla, vsled tega se mora pripraviti na spopad s sovražniki, ki je v obstoječih okoliščinah neizbežen.

V CHICAGU NA XI. ZBORU JSZ

Piše Nace Žlemlberger

(Nadaljevanje)

Enajsti redni zbor JSZ in Prosvetne matice je bil odprt v petek 3. julija. Veliko delegatov je še manjkalo. Prišli so z vlaki ali pa z dela v Chicagu popoldne in ostali v soboto zjutraj 4. julija. Vendar pa je nas bilo že ob otvoritvi lepo število.

Razpraj in sklepov ne bom opisaval. Čitali ste poročila o tem v Proletarcu, podrobnosti pa so v zapisniku. Priporočam, da ga pazno preberite.

Iz referatov in diskuzije sem razvidel, da smo na zboru samo socialisti, eni bolj, drugi manj radikalni. Newyorški frakcijski boj v naši zvezi torej ni povzročil nikake zmede ali posebne škode. Zelo želim, da ostane to ravnovesje med nami tudi v bodoče. Kajti v naši zvezi smo si lahko vsi iskreno prijateljski in sodružni, čeprav se ne strinjamo vsi enako v vsakem oziru. Le na ta način bomo naše delavsko gibanje pod okriljem JSZ srečno privedli skozi vse krize v boljše dni.

Na enajstem zboru JSZ so bila poročila sprejemana na znanje brez opozicije in velika večina predlogov prav tako brez kake ostre razprave. Zato pravim, da ni bila na tem zboru poražena nobena struja in da struj v pravem pomenu besede sploh ni bilo. Le s simpatijami z ozirom na frakcijske razlike v soc. stranki so bili nekateri člani zboru ostro razdeljeni. V pomenkih med odmori in po sejah sem priporočal delegatom: "Kakor doslej, delujmo tudi v naprej složno, in videli boste, da je tako najbolj prav." Nihče ni predlagal ali propagiral razkola, kar je znamenje zrelosti naših sodrugov in Zveze, ki je v taktiki skozi tri desetletja postala dovolj solidna, da zna v težkih krizah trezno in konstruktivno sklepati.

Nasprotnik je močan. Črna fašistična garda se je v tej dobi med Slovenci v Ameriki ojačala in treba bo spet "ajzenpolarne" taktike, če jo hočemo poraziti.

Mi, priseljenci, ki smo prišli v to deželo za kruhom, ne smemo smatrati, da smo storili zadošči in da naj od zdaj naprej delajo drugi. Drugih ne bo, če sami sebi ne dobimo naslednikov. Zdaj tudi ni čas, da bi pometal puške v jarek in se naveličano vsemu umaknili. Naše mesto je v delavskem gibanju v katerem dajmo pomagati vsak po svojih močeh. Le na ta način bomo lahko rekli, da resnično vršimo svojo dolžnost.

V delavskem gibanju sem nad 45 let. Skozi vso to dobo sem bil večasi bolj, večasi manj aktiven. Vedno pa sem bil pripravljen, da mednarodno socialistično gibanje mora biti revolucionarno, ako hoče vršiti svojo nalogo. Seveda ne revolucionarno po otročje, z besedami, ampak z resnim delom in z odločno voljo, da je naša naloga kapitalizem odpraviti, ne pa ga poboljševati in reformirati. Mi smo v bojih poštenjaki. Niso pa poštene naši sovražniki, kajti njih-tajne sile vedno preže iz zasede, da udarijo po nas. Ali naj mi ponižno čakamo, da se nasprotniki pridružijo našemu mnenju, ali pa, da bodo še bolj točki po naših hrbtih? Torej sodrug, bodimo pripravljeni, kajti v današnji dobi se vrši odločilna bitka.

O tem bom mogoče imel v naših delavskih listih posebne dopise.

Dovolite, da se vrnem zopet na zbor v dvorani Sokol Havliček. Toliko je stvari, o katerih bi rad pisal, pa zaidem.

Dne 4. julija dopoldne so pričeli v dvorani prihajati Detroitčani. Kara za karo. Pa tudi številni gosti od drugod. V dopoldanskih urah je dospela vsa detroitska skupina, ki je imela popoldne vajo z orkestrom, da se igralci privadijo temu odru, na katerem so bili prvič, mi pa smo šli zborovati v soboto popoldne v vrhno dvorano. Je lična, ampak bi jo je v nji izredno vroče. Naleteli smo namreč na jako soparen dan.

Drama "Kamnomol" je spisal Anton Seliskar. Bila je priobčena v Am. druž. koledarju letnik 1929. Predno sem odšel na pot, sem jo dvakrat prečital, da bi igralcem in igralkam iz Detroita tolko laglje sledil. Kajti — naj tukaj zaupno priznam — tudi slišim ne več tako dobro kakor pred leti. Zategadelj sem se udeležil v ospredju na enega prvih sedežev, da bi boljše videl in slišal.

Igra je bila prav dobro predvajana. Berligovi muzikalni dodatki so ji pristojali. Igralski zbor je imel veliko truda, predno je mogel tako tekoče dramo vprijeti s takim uspehom, kakor ga je nam pokazal v Chicagu v soboto večer 4. julija. Na avdijenco je napravila velik vtis — to sem ljudem o kakor mene bral v očeh in na obrazih. Vse priznanje igralcem in igralkam, pevcem, in posebno še režiserju Frank Cesnu ter dirigentu John Berligu. In seveda, tudi orkestru. Vsi so bili iz Detroita, vključno s svojimi družinami.

Nekaj pa sem na tem zboru vendarle pogrešal: Zelen sem, da bi nam zapela par pesmi

"Sava", in da bi nastopila ob zaključku zboru z "Internacionalo"! Pa ni bilo nič petja ne v pričetku, ne na koncu zborovanja, dasi ima klub št. 1 izbrani pevski zbor! Na kapitalističnih zborovanjih molijo in pojejo, na naših pa se bi morala seja zaključiti z zanositno delavsko pesmijo. Ameriške delavske konvencije to zmerom store.

Tudi na našem clevelandskem zboru smo zadnjo sejo zaključili z "Internacionalo"! Ne zamerite, da to povem, am-

William C. Bullitt novi poslanik Zed. držav v Franciji

Ameriški poslanik Jesse Izidor Straus v Franciji je nedavno resigniral. Za vzrok je navedel slabo zdravje. Straus je eden glavnih lastnikov velike trgovine v New Yorku in pristaja "privatne inicijative" — to se pravi, zagovornik kapitalizma kakršen je.

Kljub temu ga je Roosevelt smatral za sposobnega diplomata in v iz-

WILLIAM C. BULLITT

javi o sprejemu njegove resignacije dejal, da mu je hudo, ker zapušta tako važno službo.

Tak je pač "diplomatičen" jezik. Veliko bolj važna pa je dejstvo, da je Roosevelt poslal za ameriškega poslanika v Pariz Wm. Bullitta, ki je bil doslej prvi poslanik Zed. držav v sovjetski Uniji. Reakcionarni časopisi v Ameriki se zgražajo, češ, da je imenovanje Bullitta trik za popeševanje "Rooseveltovega" boljševizma.

Za najvažnejše poslanisko mesto Zed. držav je smatral London, in na drugem mestu Pariz. Zgolj vsled tega dejstva se ameriško torijsko časopisje silovito zgraža, ker je bil promoviran Wm. Bullitt, kajti to smatrajo za insult, češ, on je bil nič drugega kakor poslaniška figura v Moskvi. Dosegel ni ničesar, jemal je le plačo in se izkazal za enega najneposlušnejšega ameriškega diplomata, pravijo ameriški torijski listi.

Navzlic temu mnenju je Bullitt ameriški poslanik v drugem najvažnejšem američnem diplomatskem uradu, kar Rooseveltu mnogi nasprotniki jako zamerijo. Razlike pa v zvezi temu ne bo posebne, ker se vnanja politika ameriške vlade odločuje v Zed. državah, ne pa v uradih ameriških poslanikov.

pač so mi zdi, da je ta graja na mestu.

Po končani igri se je pričela zabava v velikih spodnjih prostorih. Več sto ljudi je ostalo na nji. Znanci in prijatelji so pozdravljali prijatelje in znance in se seznanjali z novimi. Kajti videl si tu ljudi iz mnogih naselbin. Zelo sem bil presenečen, ko sta me kar iznenada pozdravile sodružici Rozi Jurman in Viki Poljšak iz Clevelanda. Prišle sta na obisk zboru in na predstavo. Posebno velike skupine so prišle poleg detroitske tudi iz Waukegana, Milwaukeeja, West Allisa, La Salla, Springfielda in še celo Joliet se je odzval z večjim številom udeležencev.

(Dalje prihodnjic.)

S seje kluba št. 1 JSZ

Chicago. — Eden najvažnejših sklepov kluba št. 1 na prošli seji dne 28. avgusta je, da se skliče shod skupno s češkimi sodrugji, na katerem izrazimo svoje simpatije in solidarnost s španskimi delavci, ki se vojujejo na življenje in smrt proti fašizmu, kateri so pred sedmimi tedni pričeli s civilno vojno, da špansko ljudstvo zopet zaslužijo.

Shod se bo vršil v petek 4. septembra ob 730 zvečer v dvorani SNPJ.

V pripravljajni odbor zanj so bili izvoljeni Anton Garden, Donald J. Lotrich in Frank S. Tauchar. Predlagan je bil tudi Joško Oven, ki je obljubil sodelovati, v kolikor mu bo vsled oddaljenosti mogoče.

Nalogo za aranžiranje zleta v Waukegan v nedeljo 6. septembra je sprejel Chas. Pogorelec. Mnogo članov je obljubilo, da se ga udeleži.

Na tej seji so se vršile volitve v odbore JSZ in za gl. tajnika. Tistim članom, ki jih ni bilo na seji, pošlje tajnik John Rak glasovnice na dom. Vsak je naj izpolni in vrne. Glasove prešteje poseben števni odbor, v katerem so sodrug Mirko Ciganich, Kristina Turpin in Mary Udovich in o izidu pa bo poročal na prihodnji redni seji dne 25. septembra.

Klubov mladinski odsek Red Falcon prične spet z vajami v soboto 12. sept. v Slov. del. centru. Večbal se bo tudi za nastop na klubovi veliki kampanski prireditvi, ki bo v nedeljo 25. oktobra v dvorani CSPS.

John Rak je poročal o pri-

pravah za piknik v korist Proletarca, kateri se vrši v nedeljo 13. septembra pri Keglu v Willow Springsu.

Prosvetni odsek je poročal, da bo aranžiral bodoče mesece več predavanj in diskuzij o raznih naših in pa splošnih problemih. Dramski odsek pa o pripravah za spored v nedeljo 25. oktobra. Ponovljena bo tudi drama "Rdeče rože" in sicer v nedeljo 11. oktobra na prireditvi druž. Delavec št. 8 SNPJ v So. Chicagu.

Tajnik Rak je poročal, da ima klub št. 1 zdaj 101 člana.

Dalje, da so bili dohodki prireditve za časa našega zboru (3 dni) \$858.41, skupni dohodki meseca julija pa \$964.01.

Stroški omenjene prireditve (3 dni) so znašali \$886.15, skupni stroški meseca julija pa \$982.61. Precej vstopnic je še neporavnanih. V blagajni je bilo 31. julija \$94.04.

Angela Zaitz, zapisničarica.

Piknik kluba št. 28 JSZ

Cleveland, O. — V nedeljo 6. sept. priredi piknik klub št. 28 JSZ. To je postojanka v Newburghu. Njen piknik prihodnjo nedeljo bo na znanih Zornovih prostorih.

Prvi truk odpelje ob 1. pop. izpred Slovenske delavske dvorane. Spotoma se ustavi tudi pri Jos. Zadniku na 93. cesti ter Prince Ave. Drugi truk odpelje ob 3. pop. ravno od tam. Klub vas vabi, da se tega zleta vsi udeležite, ker je prejkone zadnji v tej sezoni. Vsem, ki pridejo, bomo postregli kolikor bo v naši moči.

Sporočiti moram nič kaj veselo vst, da smo razpustili pevski zbor "Delavec". Vzrok, gmotne težave in negotovost nekaterih članov, ki bi lahko imeli voljo za delo in vztrajanje, pa je niso imeli. Ni nam kazalo drugega, kakor storiti presledek. Če le mogoče, bomo naše aktivnosti obnovili pozneje tudi na tem polju. Glavna naša skrb zdaj je, da začamo socialistični klub št. 28.

Joseph Lever.

Volitve v odbore JSZ

Volitve v odbore JSZ, ki se zdaj vrše, bodo zaključene dne 25. septembra. Tajniki in drugi odborniki klubov naj skrbijo, da se jih udeleži čimveč članov.

GLASOVI Z DRUGE STRANI

ENOTNA FRONTA SLOVENCEV V ZED. DRŽAVAH IN V KANADI

Enotna fronta Slov. izseljencev v Ameriki in Kanadi je danes eno najbolj važnih vprašanj, katero moramo reševati skupno ne glede na naše osebne prepričanje. Vsek naj obdrži svoje ideje, glavno je, da si postavimo pot in načrt za bodoče delovanje, kadar se gre za delavske koristi, takrat bi morali imeti zbrane vse sile, ako hočemo hraniti demokracijo in ajene dobrote. Močna enotna fronta delavcev je danes rodila veliko uspeha v Španiji in Franciji, da so prišli delavci do svojih pravic brez prelivanja krvi, katero pa morajo prelivati španski delavci za ohranitev demokracije, ker je združena evropska reakcija navnela na Špansko delavsko vladu, da je strmoglavila.

Slovenski izseljenci se bi po našem mnenju lahko združili v naslednjih točkah:

- 1) Proti vojni in fašizmu,
- 2) Za demokracijo in civilne svobodničine,
- 3) Proti preganjanju in deportiranju tujerodcev,
- 4) Za brezposelno zavzemanje in pomoč,
- 5) Pravico do organiziranja v politične, ekonomske in kulturne organizacije, itd.

Na podlagi takega programa se bi lahko prodiralo v širšo Slovensko javnost v svrhu skupnega nastopa, katerega bi lahko porabili v potrebi. Vso to veliko silo bi lahko uporabili pri narodnih in kulturnih problemih skupaj, kar bi nam omogočilo gotov uspeh. Zato apeliramo na izseljence, prosvetna in pod. društva, da o tem razmotirajo na svojih sejah, in nam sporočijo svoje misli. Posebno pa še apeliramo na naše socialistične sodruge v JSZ, da nam sporočijo svoje mnenje glede našega programa. Mi smo pripravljani na vsako skupno akcijo, če ne na vsej črti, pa vsaj na onih točkah, s katerimi se strinjamo, ali pa vi predložite svoj program, da ga mi odobrimo in delujemo z vsemi združenimi močmi za naše splošne koristi. Pričakujemo odgovora. — "Naprej" (Pittsburgh, Pa.)

KONKURENCA MED NAPREDNJAKI

Novi urednik "Enakopravnosti" piše, da je akcija naprednega življa v Clevelandu v svojem početku že dosegla lepe uspehe.

Eden izmed teh uspehov pri prizadevanju za kulturni spomenik Cankarju, ki bo mesečna revija "Cankarjev glasnik" je ta, da bodo delavski naprednjaki najeli za glavnega urednika tej reviji znanega socialistu g. Ethina Kristana, ki se je doslej bavil, odkar je bil odstavljen kot jugoslovanski izseljenski komisar z neko restavracijo, vsaj tako se je govorilo, seje v Michiganu.

Kakšni načrti so prav za prav v ozadju za akcijo clevelandskih naprednjakov, je težavno predvidevati. Vendar pa se da marsikaj ugibati. Za enkrat so na obnebu slovenskih naprednjakov sledeča znamenja: Molek je izstopil iz J. S. Z. Novi urednik "Enakopr." tudi. Oba sta J.S.Z. obrnila hrbet iz gotovih vzrokov. Pa tudi oba vsaj, kakor se piše, sta najavila ali vsaj obljubila sodelovanje pri "Cankarjevemu glasniku". Da bo bolj vleklo bo poveljstvo in vodstvo izročeno g. Kristanu. Tako bo tu vedrila gotova moč z dnevnikom in mesečno revijo. Tu bo napredni tabor slovenskih Clevelanda.

Na drugi strani pa bo čičaška J.S.Z., ki bo imela v novih clevelandskih naprednjakih mogočnega konkurenta. Katera stran bo imela večji vpliv med pristajalci naprednega svobodnomislelnega prepričanja preostane, da vidimo. Ugotovi se pa popolnoma lahko, da sta nastali zdaj v naprednih vrstah dve konkurenčni struji. Zanimivo je, katera bo podlegla.

"Amerikanski Slovenec".

A. SERAFIMOVIC:

ŽELEZNA REKA

ROMAN IZ CIVILNE VOJNE V SOVJETSKI RUSIJI

Prevel iz ručine za "Proletarca" ANGELO CERKVENIK

(Nadaljevanje.)

Drugi seže prvevu v besedo, lokavo mežikajoč:

"Mar misliš, da so v gozdu gostilne in točilnice? V gozdu so samo tiči in drevje!"

"Kaj je, torej? Govorita želi!"

"Torej... Sodrugi Kožuh, v gozdu sva se izgubila, jaz in tale tu... Resno sva se pogovarjala, kaj se utesne z nami zgoditi! Ali bomo tukaj umrli ali se bomo vrnili Kozakom v žrelo? Umrjeti nočemo, za kozoško žrelo pa prav tako nimamo kdo ve kakšnega veselja. Kaj naj zatorej ukrenemo? Zdačji sva med drevjem uzrla bajto. Prav tiho — po načje — sva se splazila do okna. V sobi so sedeli trije Gruzinci, ki so otepali pečenko in tri vino... Kajpak Gruzinci so pijandure! Pečenka nas je vražje počestovala po nosu. Kar nisva se več mogla premagovati! Nepričiprivi so, seve, vsi imeli samokrese. Jadrno sva udrila v izbo ter dvojico kar na mestu pihnila: "Stojte! Da se ne premaknete! Obkoljeni ste! Roke kvišku!" Kakor da je vanje tresnilo... Seve, saj naju niso pričakovali! Tretjega sva prebodla, tegale tukaj pa zvezala ter pripeljala semkaj. Hišni posestnik, ki je utegnil biti celo gostilničar, se je tako nazarensko prestrašil, da bi bil kmalu izdihnil... Seveda, pečenko sva snedla! Kdo je ne bi bil snedel? Vina pa se nisva dotaknila. Kdo bi se drznil nasprotovati povelju?"

"Bog naj nama bo priča! Niti povohala ga nisva. Naj mi satan ves gobec trikrat obrne, če ne govoriva gole resnice, naj mi..."

"Ne besedičita!"

"Mrlice sva zavlekla v gozd; orožje sva jim kar pobrala. Četrtega in gospodarja sva pripeljala semkaj. Medpotoma sva srečala pet kmetov z ženami in hčerami. Kmetje so Rusi, ki stanujejo v okolici mesta. Gruzincev ne ljubijo kdo ve kako močno... Ti rjavi ljudje zalezujejo namreč naša bela dekleta. Kmetje pravijo, da je več potov, po katerih je mogoče priti mimo mesta na drugo stran. Gorske steze, ki peljejo ob prepadih in mimo velikih skal, so sicer zelo naporne in skalnate, so pa vendarle prehodne. Napad s ceste je po njihovem mnenju izključen. Poti tam goraj in gorske steze pa poznajo kakor svojih pet prstov!"

"Kje so?"

"Tu."

Neki bataljonski poveljnik stopi h Kozahu:

"Sodrugi Kožuh, pravkar smo si ogledali teren ob morju. Tam spodaj ne bomo mogli priti na ono stran. Skalnato obrežje pada navpično v morje."

"Ali je na tistem mestu morje globoko?"

"Tik ob skalah sega človeku do pasu, tu pa tam tudi do vratu, ponekod pa je še bolj globoko."

"To nič ne de!" se oglasi neki vojak, ki stoji v bližini. Vojak drži puško v roki in ves čas pazljivo posluša pogovor. "Saj je vmes precej kamenja, ki se je z obrežja zvalilo v vodo. Človek skače lahko kakor zajec s stene na steno ter pride čez."

Na Kozuha kar dežujejo poročila, naveti, predlogi, načrti, ki so prav pogosto izredno duhoviti ter ves položaj vse bolj in bolj bistrijo.

Kožuh je povabil vse poveljnike na posvetovanje. Kožuhovali so čvrsto stisnjeni. Njegove oči bodoče gledajo izpod vzbočenega čela:

"Sodrugi, tole odrejam: Vsi trije eskadroni napadejo po ovinku mesto. Pot po ovinku je naporen ter pelje skozi gozdove ob prepadih. Najteže je, da moramo ta pot prehoditi ponoči. Pa vse nič ne pomaga; napad moramo izvršiti!"

"Ugonobili se bomo! Konje bomo uničili!" so govorile njihove oči, njihovi jeziki pa so molčali.

"Pet vodnikov imamo, pet Rusov, ki tukaj že dolgo živijo. Gruzinci so jih trdo pestili. Družine imajo. Vodnikom smo sporočili, da bodo za njihova dejanja odgovarjale njihove družine. Sovražnika moramo napasti zahrbtno iz za meste."

Kožuh je nekoliko trenutkov umolknil, pogledal skozi drevje v razgrinjajočo se noč in

zaukazal:

"Vse do poslednjega moža posekati!"

Konjiki so si popravili kučme:

"Kakor zapovedujete, sodrug Kožuh."

Koj nato so zajahali konje.

Kožuh:

"Pešpolk... Sodrugi Hromov, vi se spustite s svojim polkom k obrežju ter se splazite pod skalami čez kamenje v luk. Ob svitu udarite na sovražnika — opozarjam vas, da ne smete niti enkrat ustreliti! — ter zasedete vse parnike!"

Po kratkem premoru je zopet zaukazal:

"Vse, do poslednjega moža posekati!"

"Gruzinci naj postavijo na obrežje eno samo strojnico, pa bodo ves polk pokosili..."

so si mislili, dejali pa so odločno:

"Prav je, sodrug Kožuh!"

"Dva polka morata biti pripravljena za naskok!"

Daljni vrhunci so drug za drugim začeli izgubljati svoje rdeče kape. Iz dolin se je proti vrhuncem plazila enakomerna, temna sinjina. Skozi globeli se je kradla noč...

"Jaz vas bom vodil!" je naposled spregovoril Kožuh.

Pred njimi se je razprostirala nepremična slika: Visoko v planinah gozdovi, za gozdovi orjaška skalnata gora, nad vsem pa samotna skalnata polica. Iz globeli se je dvigala noč.

Kožuh se je povzpela na steno. Pod seboj je videl sive, umazane cunje, boste noge in množico lesketajočih se bajonetov.

Vsi so nepremično zrl v Kozuha. Njegova dolžnost je bila, da najde skrivnost ter reši vprašanje o smrti in življenju vseh tisočev, ki so se zaupali njegovemu vodstvu. Najti je moral izhod, izhod iz brezizhodne zagate.

Vsi, do poslednjega moža so bili namreč prepričani, da tisti globoko v brezizhodni zagati.

Na tisoče in tisoče vanj uprtih in moledujočih oči je v njem vzbudilo zavest, da krije v sebi nedoumljivo skrivnost o smrti in življenju vseh teh tisočev. Spregovoril je:

Sodrugi, nobene izbire nimamo. Ali bomo poginili tu ali pa nas bodo poklali Kozaki do poslednjega moža. Težave so skoraj nepremagljive. Nimamo ne nabojev za puške ne streliva za topove, bojevati se moramo z golimi rokami. S tiste police tam zgoraj pa zija na nas šestnajst topovskih žrel!"

Za bežen hip je umolknil. Njegov obraz je otrpnil ter je bil podoben mrzlemu kamnu. Tedaj pa je divje, neznanstvo divje zatulil, da je njegova beseda pretresla sleherni srce:

"Če pa bomo vsi, kakor da smo en sam mož, udarili, bomo zmagali ter si osvobodili pot k svojim!"

To je pač vsakdo vedel, čeprav bi Kožuh tega ne bil povedal. Vendar pa so bili, ko je tako čudno zarjovel, nad novostjo, ki so jo razkrile njegove besede, vsi kar osupli. Vojaki so zakričali:

"Kakor en sam mož! Ali bomo zmagali ali pa poginili!"

Poslednji beli, svetlikajoči se madeži na skalnatih pobočjih so se potopili v noč. Prav tako je požrla tema tudi vojake, ki so se spuščali navzdol k morju. Poslednje vrste dveh polkov so se izgubile v neprednem gozdu, nad katerim se je dvigala strma stena s sovražniki. Kakor da je tam zgoraj stražila smrt z zaprtimi očmi...

Molk. Tema.

XXIV.

Po visoki gorski planjavi se je izprehajal sem ter tja neki gruzinski častnik. Obleden je bil v ozko prepasan, rdeč gruzinski plašč z zlatimi epuletami. Imel je črne mandeljaste oči, ki so ženskam inešale glave, kar je lepi častnik prav dobro vedel. Častnik je pazljivo gledal okrog sebe. Streliški jarki, prsobrani, strojnice...

Sto metrov više se je dvigalo neprehodno, strmo pobočje, spodaj pa se je vila skalnata steza; pod njo nepredna gozdna tema, za gozdovi pa tista skalnata globel, iz katere se je vila bela cesta... Tjaka so usmerjeni topovi, tam je sovražnik!

Straže v zalih, popolnoma novih oblekah so enakomerno korakale gor in dol.

(Dalje prihodnjič.)

RIBA, KI JE VREDNA IMENA "RIBA"

Ribiči čestokrat lažejo, enako tudi lovci na divjačino. Ampak v tem slučaju je stvar resnična. Riba, katere glavni del vidite na tej sliki, je bila ulovljena na obrežju Floride. Ribiči na dveh čolnih so se mučili 15 ur neprestano, predno so jo podjarmili — to se pravi, onesvestili in ubili. Vaga pet tisoč funtov. Dolga je 19 čevljev, 18 čevljev široka in meri s hrbtno do dna trebuha 5 čevljev. Krog ust te ribe meri tri čevlje.

Delavska stranka, ki po idejah ni socialistična, ne zasluži naše podpore

(Nadaljevanje s 1. strani.)

pa bi pametnejše, če bi se vprašali, ali so nasilja proti stavkarjem v demokratičnih mestih in v demokratičnih državah prošla štiri leta izginila, ali niso? Vsi drugi vemo, da so se povečala. Nam vsem je očitno, da bosta obe vladajoči stranki pod okriljem njunih političnih uradnikov tudi v bodoče uporabljali silo, kadar bodo delavci zastavali in podvzeli resne poskuse, da uveljavijo svoje zahteve.

Tudi nestrankarski odbor ameriških uni, ki je bil ustanovljen, da zanese agitacijo za Rooseveltovo v unije, ve, da dela napačno. Baš zato tako trdo vrtno opravičuje svojo zmoto z namigavanjem, da bo čez štiri leta imel svojega kandidata in svojo delavsko stranko. Enako pojasnjuje v New Yorku skupina, ki je bila do maja meseca letos v soc. stranki.

In res, danes so za Roosevelta! Tudi oni se opravičujejo, češ, gre se med sedanjim predsednikom in Landonom. Če zmagata slednji, bo prinesel fašizem. Razlika pa je med njima tako majhna, da kljub Rooseveltovemu "radikalizmu" niso ne demokrati ne republikanci za take socialne reforme, kakršne bi pomenile več, kakor pa navaden relief.

Napredne unije, ki so podprle Rooseveltovo, vedo, da podpirajo napačno stranko, zato se izgovarjajo, da demokratov sploh ne ščitijo, pač pa hočejo le ponovno izvolitev sedanjega predsednika.

Pri tem prezro, da je Rooseveltov predstavnik ene izmed dveh najreakcionarnejših političnih strank: pozablja, da se demokratična stranka ne misli prav nič poboljšati.

Demokrat med Slovenci

Jim Farley hoče demokratično zmago. Zato je začel postaviti urad glavnega poštnega ravnatelja in se posvetil agitaciji. V organiziranju politične kampanje je spreten, prvič, ker je generalni poštari, in drugič, ker načeljuje stranki, katere je na vladi in kontrolira tisoče in tisoče "dobrih" služb. Vsi ti morajo pomagati Farleyju brezplačno. Še prispevati morajo v prid kampanje za svoje boste.

Drugo skupino tvorijo ljudje, ki so najeti le za nekaj mesecev. Sem spadajo švigava politiki, delavci, ki nimajo nikake razredne izobrazbe, razni oportunisti, ki so na prodaj komurkoli, razni politični veljaki posameznih narodnosti in pa ljudje, ki bi radi izpodrinili tiste, ki so že na dobrih mestih.

Demokratiški generalni poštari je v svojem kampanjskem proračunu odobril tudi slovenski oddelek. Urad ima v New Yorku in načeljuje mu Ivan Mladeno. Pod njegovim vodstvom dela Ivan Jerič v Chicagu, ki se je včasih svetil s svojimi neslanostmi v Amerikanskem Slovincu. V Cleve-

landu je divizijski ravnatelj demokratične stranke Louis S. Drašler, star 37 let, imnazijec iz starega kraja, ki je študiral tudi v Ameriki. Jerič je boss nad demokratiško kampanjo med Slovenci v Illinoisu, Wisconsinu, Indiani, Iowi in Nebraska.

Čudna "enotna fronta"

Za demokratiško stranko med Slovenci torej delujejo radikalci(?), kakor je Jerič, Louis Pirc, James Debeve, razni fahri, kolikor jih ni v Coughlinu, Mladineu itd. Demokratiškega predsedniškega kandidata je indorsiral v posebnem angleškem članku v "Napredku" Vatro Grill, kakor ga je ponatisnila Enakopravnost. Izgleda torej, da bo slovenski Cleveland obeh taborov (Ameriške Domovine in Enakopravnosti) enoten za demokrate, izvenzmi socialistov, ki pa se ne udejstvujejo dovolj kot socialisti. Že leta so se mnogi izmed njih rajše ukvarjali z akcijami, ki za delavsko gibanje nimajo ne pomena, ne kakih posebnih koristi za naš narod niti na kulturnem polju.

Napačna delavska stranka

V New Yorku so bivši socialisti, ki smo jih poznali pod oznako "stara garda", ustanovili delavsko stranko, zato da bi delavske glasove odvzeli pravi delavski stranki — socialistični — in jih dali demokratu Rooseveltu in Lehmanu. Ta stranka je toliko delavska, da se brani nominirati svoje kandidate celo za kongresnike in v občinski urade. Že ob ustanovitvi se je degenerirala v prirepek tammanitov! Tak je žalosten konec teh ljudi, ki so pred leti veliko storili, zdaj pa vladajo le za politične koncesije in službe. Norman Thomas svari pred takimi "delavskimi" strankami. Če nimajo socialistične ideologije, ne morejo postati drugega kakor orodje demagogov in politikov, ki jim je služba glavni in edini smoter.

Kampanja je živahna in demokratiški ter republikanski stotisočaki pridno delujejo. Istotako Rev. Coughlinov fond, Townsendovi tisočaki, Liberty liga s svojimi bogatimi denarnimi vrvi, kapitalistični časopisi itd.

Kdor izmed delavcev more v tej zmedbi ohraniti trezno glavo in ostati prepričan socialistični bojevnik, pa magari še tako osamljen v svojem kraju, je junak in vreden, da se ga označuje za predstražo gibanja, ki je v osnutku, in bo pomedlo, magari stopnjema, ker drugače ne bo mogoče — z oportunistom in pustolovci v delavskih vrstah.

Impozantno podvzetje

Angleški delavci posedujejo 1.135 zadrudnih prodajalcev (konsumnih društev), tri velike zadruge, ki prodajajo blago na debelo, in lepo število zadrudnih tovarov.

Naprednjaki zmoremo leposlovni mesečnik

Cleveland, O. — O leposlovnem in znanstvenem mesečniku se je med nami že večkrat govorilo, kar pomeni, da se je naš napredni element od časa do časa zavedal, da potrebuje nekaj več kakor dnevni časopis, da potrebuje mesečnik, ki naj bi bil nekaj zaznamovalec vsega našega kulturnega in socialnega življenja in nekaj umski mentor, v katerem se naj bi uveljavljali naši domači literarni delavci in razčlenjevali naše življenje, nas same, da bi bolje poznali kaj smo, zakaj živimo in kje je naša pot.

Se pred nekaj leti se nam je zdelo, da je uresničenje leposlovnega mesečnika prazna utopija, toda to je bilo pred leti, danes pa je to že skoro gotova stvar in najbrže je ni sile, ki bi nas ustavila pri tem delu, in baš radi tega je Ameriška Domovina tako vehementno napadla Cankarjev glasnik, kajti sedaj, ko vidijo, da gre stvar v klasje, jih to zelo boli.

Pripadniki katerikoli boljšljenskih nazorov dobro vedo, da je najuspešnejši medij za razširjanje njihovih načel in naukov mesečnik, ki ne živi samo en dan kakor dnevni tisk, marveč za vselej.

Tudi naši klerikalci so že večkrat premišljevali, kako bi omogočili izdajanje revije, toda vsakikrat so idejo opustili — zakaj?!

Pred nekaj tedni mi je pripovedoval neki voditelj klerikalcev, da so nameravali izdati svojo revijo in njihovi posamezni veljaki so bili pripravljeni izdati stolake v ta namen, toda prišli so do zaključka, da je narod premalo izobražen, da bi segel po boljšem čitvu in radi tega so vrgli puško v koruzo. Toda, kdo je tisti narod, ki ne mara izobrazbe? Narod, ki ga uči kaplan Jager, urednika Ameriške Domovine, župnik Slaje in dr., medtem pa narod, ki ga že toliko let uči Kristan, Molek, Zajc in drugi pripadniki materialistične filozofije čita in ima razumevanje za kulturna prizadevanja. Če ga ne bi imel, ne bi že toliko let izhajal Družinski kolektor in Majski glas. Seveda, s tem pa ne mislim reči, da je napredni element bogve kako izobražen, (če bi bil ne bi ustanovljali revije!), toda primerom bolj izobražen kakor tisti katoličani, ki so jim prvi in zadnji učitelji: Ameriška Domovina, Ameriški Slovenec, Ave Marija itd.

Da niso klerikalci pričeli izdajati svoje revije pa ni edini vzrok, ker baje ne bi ljudstvo cenilo revije, marveč, ker nimajo ljudi, ki bi jo pisali.

V ameriški Sloveniji imamo okoli 150 duhovnikov — to so osebe, ki imajo akademsko izobrazbo — toda vsi skupaj niso toliko doprinesli na prosvetnem polju svojega ljudstva, kakor je nam svobodnimislemcem samo Ivan Molek, dasiravno je prišel v Ameriko brez tistih slavnih latinskih šol. Razumljivo, naši gospodje brezskrbno in udobno sanjarijo, medtem pa si "rdečkarji" napejajo možgane. Med nami imamo tudi Etbina Kristana, ki je bil že priznan pisatelj v domovini, ko je župnik Slaje še v ljudsko šolo hodil. In ostali: Frank Zajc, urednik Proletarca, Družinskega kolektorja in Majskega Glasa, piše in piše in uči! In imena: Katka Zupančič, Ana Krasna, Ivan Jontez, Josko-Oven, Anton Garden, Anton Slabe, Louis Beniger itd., itd., srečate v vsaki napredni publikaciji.

Da, naši literarni delavci bodo pridno pisali v Cankarjev

glasnik in izobraževali naš narod, klerikalci pa naj paradi-
rajo po cestah s Tonetom Grdinom na čelu, drugim narodnostim in nam v zabavo.

Sedaj je v teku kampanja za ustanovne člane Cankarjeve ustanove in za naročnike Cankarjevega glasnika. Vsakdo, komur je do izobrazbe in napredne misli, se naj naroči na Cankarjev glasnik, ki bo izšel, kakor hitro bomo imeli določeno kvoto v ustanovnem fondu in najmanj 1000 naročnikov.

Društva, ki so prišla vabilo za pristop v Cankarjevo ustanovo, naj se nam pridružijo, če jim je le mogoče, kajti le tako bomo dokazali, da ne nosimo zastoj imena "naprednjaki". Tajniki društev ali posamezniki, ki bi hoteli postati zastopniki Cankarjevega glasnika, naj pišejo po knjižico na naslov: Cankarjeva ustanova, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, oni, bivajoči v Clevelandu, pa se naj prikladijo v Slov. nar. domu, 6409 St. Clair Ave., v starem poslopju, št. 4, kjer je tajnik C. U. vsako sredo od 7-9. ure zvečer.

Na koncu naj še pristavim, naj nam klerikalci še tako nasprotujejo, toda mi se jih ne bojimo in jim odgovarjamo z Otonom Zupančičem: Mi gremo naprej in pred nami gre ogenj, kakor Bog pred Izraelci.

Milan Medvešek, fin. tajnik C. U.

RAZNOTEROSTI

Bridgeport, O.—Odbor, klub št. 11 in odbor društva št. 562 SNPJ v Bartonu sta sklenila, da priredita v nedeljo 13. sept. na Fr. Primožičevih prostorih skupni piknik. Ta kraj je na državni cesti št. 7, ki krži v Cleveland. Rojak Primožič je dobro znan povsod. Ima gasolinsko postajo in zadaj pa lep vrt za izlete in jako mikaven plesni paviljon. Nad njim je streha, torej se ni bati dežja. Nedavno je imelo tam svoj piknik društvo št. 562 SNPJ z zelo dobrim posestom. Ker je v tem društvu tudi nekaj članov kluba št. 11 JSZ, so se z njim zedinili za skupen piknik. Igrali bosta dve godbi. Vstopnice so po 15c za osebo. Onim, ki nimajo avtov, bo na razpolago truk. V Bartonu bo čakal vsako ulično karo, ki vozijo iz Wheelinga vsako uro. Vsakdo bo torej imel priliko, da se piknika udeleži. To bo zadnja velika zabava v prosti naravi, potem pa prenesemo vse aktivnosti v dvorane. Torej na svidenje vsi v nedeljo 13. sept. na Primožičevem vrtu na Cadiz Pike.

V četrtek 10. sept. ob 8. zvečer bo govoril Norman Thomas v Madison šoli na Islandu, to je, med Wheelingom in Bridgeportom. Ob 7. zvečer bo govoril na radio postaji v Wheelingu, nakar pride na Island preko reke Ohio. Omenjena šola je znana vsem tod okrog in jo je lahko najti. Thomas pride sem na povabilo treh socialističnih klubov, in sicer Martins Ferry, Wheeling in klub št. 11 JSZ. Delavci, pridite na shod v čimvečjem številu!

Dne 18. avgusta si je zlomil roko nad zapestjo 11-letni Philip Snoy. Strlo mu je nadzapestne kosti. Pet tednov prej si je njegov 9-letni brat zlomil kožno kost pod vratom. Obema gre zdravje na bolje. Slednji je že skoraj okrevan.

Delavske razmere so tod srednje. Kak teden je obraf še precej živahen, a že naslednji zopet poneha. Samo da ljudstvo tolažijo, pa je dobro.

Joseph Snoy.

OGLAŠAJTE

PROLETARCU

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

FRANK GRILL, predsednik

1727-1731 W. 21st STREET CHICAGO, ILL.

PRVA SLOVENSKA PRALNICA V CHICAGU

Naši vozniki pobirajo perilo po vsem mestu, Cicero in Berwynu in dovažajo čistega na dom

TOČNA POSTREŽBA DELO JAMČENO

Telefoni: CANAL 7172-7173

Važen kampanjski shod v Detroitu

Detroit, Mich. — Tu je v teku akcija za sklicanje velikega socialističnega shoda slovenskih in drugih jugoslovanskih delavcev, ki se bo vršil v začetku oktobra. Bilo je sklenjeno, da se za enega izmed govornikov povabi urednika Proletarca. Pričakuje se, da bo to ena največjih delavskih prireditev te vrste, kar so jih naši sodruzi imeli v povojni dobi.

Apel čikaškim sodrugom

Chicago, Ill. — Vsi sodruzi, sodruginje in drugi, ki še niste vrnili nominacijskih peticij, ste proseni, da jih gotovo vrnete do prihodnje sobote. To je absolutno zadnji dan, ker morajo biti peticije prihodnji teden vložene pri državni volilni komisiji. Izročite jih podpisane mu ali tajniku kluba št. 1. To je zadnja beseda o tem.

Zdaj se bo začela druga faza volilne kampanje. Državna organizacija je do zdaj morala posvetiti vse svoje energije in sredstva zbiranju podpisov, katerih mora manjšinska stranka dobiti predpisano število v najmanj 50 okrajih. Državna organizacija je samo za to delo potrošila blizu \$500. Vprašanje je seveda še, če bodo nas pustili na glasovnico.

Toda ne glede, kaj bo storila politična mašina v Springfieldu, naša kampanja za socializem bo šla vseeno naprej. Organizirani bodo shodi po vsej državi in socialistična literatura bo šla med ljudstvo. Vse skupaj bo seveda odvisno od sredstev, katere moramo zbrati v kampanjski sklad. Kvota našega kluba je \$200. Vsakdo, ki bo prispeval dolar ali več, bo dobil "Commonwealth Bond" kot priznanje in spomin na to kampanjo. Sezite po teh "bondih"! Vsak sodrug in simpatičar naj pomaga po svoji moči.

Za širjenje socialistične misli ni bila še nobena kampanja važnejša kakor je sedanja, in za socialiste najbrž še nobena težja v vsej strankini zgodovini. Ako bi stranka na primer zavzela tako stalšče, kakor komunisti in se obesila Rooseveltovemu valu za rep, bi bilo jadranje seveda razmeroma lahko. Toda stranka bi manifestno ne bila socialistična, kakor niso socialisti takozvani socialdemokratje, ki agitirajo za "manjše zlo", za Roosevelta in indirektno za njegovo demokratsko stranko, katere službi istim interesom kakor republikanska. Med njimi in MacDonaldom ni nobene razlike. Tudi so v zmoti oni, ki mislijo, da bo organizirano delavstvo prišlo do delavske stranke po volitvah, ako sedaj podpirajo Roosevelta. Na tak način se ne gradi delavska stranka, ki je vredna svojega imena, marveč le iluzije. Ne, v tej kampanji ni druge delavske stranke, kakor socialistična, šibka kakor je. Naša dolžnost je, da jo v tej kampanji ojačamo.

A. Garden.

STALIN SVARI PRED NOTRANJIMI IN VVANJIMI SOVRAZNIKI

Tretji z leve na desno na tej sliki je Josip Stalin, ki je prošil par tednov spet v ospredju svetovne javnosti. Nedavno je v radio govoru oznanil sovjetski armadi, da so veliki dogodki na pragu — dogodki, ki pomenijo svetovno vojno in nje posledice. "Vse, kar se more kupiti z denarjem, vse, kar more ustvariti tehnika, in vse, kar more doprinesti ljudstvo sovjetske Unije, je vam na razpolago," je dejal diktator sovjetske Unije vojakom rdeče armade. — Bolj neprijetna vest o Rusiji pa je njeno sedanje politično čiščenje, ki pokazuje, da v nji ni še prave slege.

Ameriška socialistična stranka na delu, da si reorganizira postojanke v Penni

(Nadaljevanje s 1. strani.)

V sedmih klubih v Readingu se je članstvo izreklo proti vpletenosti v političnih uradih in v okrajni organizaciji ter zahtevalo, da kot delegati ne smejo glasovati za odstop iz ameriške soc. stranke.

Proti tej večini je vložil obtožbo le en klub v Readingu. Takozvani odbor odstople državne organizacije (starogardistični) jo je upošteval, uveljavil formalno obravnavo in odzval čarter lokalni organizaciji v Readingu. To je angleška fraza za izključenje. Na razne očitke je eksekutiva odstople državne organizacije namignila, da je postopala slično, kakor militantna narodna ek-

Komunisti ravna s taktiko po razmerah in potrebah

Komunistična stranka v Franciji je izven sovjetske Unije edina, ki je relativno res velika in vplivna. Njen glavni sedanjí voditelj je Maurice Thorez. Prejšnji voditelj, ki so prisegli zgolj na revolucionarni evangelij, so odpadli. Novi se ravna po podlagi potrebe sovjetske vnanje politike, od katere je Francija vsled mogočnega oboroževanja Hitlerjeve Nemčije bolj in bolj odvisna. Francoska komunistična stranka ni zastopana v Blumovi vladi, toda jo podpira in jo bo podpirala, dokler se ji bo zdelo, da je to nji v korist. Francoski socialisti so s tako taktiko zelo nezadovoljni. Smatrajo, da bi morali prevzeti odgovornost v vladi ljudske fronte tudi komunisti, ne pa igrati samo vloge kritikov. Maurice Thorez pravi, da ni vzroka za vzruževanje, vzlic napadom trockijevcev, ki dolže komuniste in socialiste, da izdajajo francosko revolucijo. "To je stara melodija sitnežev," pravi Thorez.

kutiva, ki je odvzela čarter newyorški državni organizaciji, ker je bila pod kontrolo stare garde.

Do tega rezultata v Pennsylvaniji je moralo priti prav tako kakor v New Yorku. Glavni urad socialistične stranke sodeluje pri sklicanju nove konvencije, ki jo omenja v uvodu tega poročila že s. Podboy, Reading Labor Advocate pa preti, da bo šla frakcija v obrambo svoje stranke tudi na stališče, ako potrebno.

Očitki, ki jih je navedel proti militantom s. Maurer, so že znani. Ampak ti zdaj pravijo, da so vzrok zastalosti stranke v Pa. baš taki ljudje, ki nikakor nečejo razumeti, da smo v novih razmerah, ki zahtevajo od resničnih socialistov več kakor pa le glasovnice. Treba je organizacije, katere doslej ni bilo, da bo vodila akcije, ne pa samo klicala ljudi na volitve. Člani, ki so odstopili, nabrašno trdijo, da so tako organizacijo imeli, pa so jim jo oslabili mladi, neizkušeni člani, ker hočejo z glavo skozi zid.

Začasni predsednik reorganizirane soc. stranke v Pa. je dr. Holmes, ki je znan, star socialist, tajnica pa Miss Hanson iz Philadelphije.

Socialistični časniški biro v Chicagu poroča, da so voditelji odstople struje v Pa. na enaki poti, kakor starogardisti v New Yorku. V srcu so za Roosevelta in ne bo dolgo, ko se bodo tudi javno izrekli zanj.

IZ KANSASA

Arma, Kans.—Priredba našega socialističnega kluba 16. avgusta v Yale je izpadla popolnoma. Blagajna si je opomogla za par desetakov, ki bodo zelo prav prišli v letošnji volilni kampanji.

Glavni stan soc. stranke smo podprli s 50 odstotki naše kvote, enako tudi državno organizacijo. Ostalo bo potreba skušati spraviti skupaj pozneje. Predvsem je potrebno, da pomagamo kampanjskemu skladu JSZ, ki najlože doseže naše delavstvo.

Priredba bi lahko izpadla še veliko boljše če bi se le polovica tistih "naprednjakov" udeležila, ki se vedno in povsod imajo za zelo napredne ljudi. Izgovor na "slabe čase" ne drži zmerom, kajti dva ali trije večji sodi piva pri pogostem "godovanju" tudi niso zastoj.

Z veseljem pa smo opazili med nami več "old tajmarjev", ki sicer niso več posebno aktivni v delavskem gibanju, tak radi prihajajo med nas in pomagajo podpirati naše prireditve.

Državna konvencija socialistične stranke se vrši 25. in 26. septembra v Wichita. Ob tej priliki se bo v soboto večer 26. septembra vršil tudi shod, na katerem bo govoril naš predsedniški kandidat Norman Thomas. Dasi je mesto Wichita oddaljeno od nas par sto milj, je vendar potrebno, da bo naš klub zastopan na konvenciji.

Ker ni neobhodno potrebno,

čili smo se za Fisherja, ki je kandidat soc. stranke za guvernerja države Illinois. Fisher je po poklicu premogar in dela v južnem Illinoisu.

Za glavnega slovenskega govornika smo povabili Joško Ovna, ki je sporočil, da se odzove radevolje. On je govoril na prireditvi 10. nov. 1935 in čuli smo še več tednov po prireditvi izražanja, da je bil samo njegov govor vreden več kakor pa je bila vstopnina za ves program in zabavo. Na konferenčni prireditvi 14. maja v Milwaukee je nas Oven s svojim govorom znova vzbudil in tudi podpisano je presenetil. Truden, kot se mu je poznalo po eni uri govora, in v silni nevihti, ki je razsajala tisto popoldne ter s točo, ki je tolkla po strehi in motila določeni spored, je Oven govoril in govoril in mi bi ga še in še poslušali.

Aplavdiranje na koncu njegovega govora je šele ponehalo, ko nam je s. Vidmar označil, da bo Joško Oven zopet povabljen za govornika ob prihodnji konferenčni prireditvi. To se zgodi v nedeljo 6. sept. v Waukeganu.

Za predsednika govorniškega sporeda je bil povabljen Frank Zaitz, ki je tudi odpisal, da rad sodeluje. Člani in članice kluba št. 45 pričakujemo, da bomo na tej veliki delavski manifestaciji zaposleni toliko, da se ne bi mogli ukvarjati z vsem sporedom. Naša glavna skrb namreč je, da bomo gostom, ki jih pričakujemo iz Sheboygana, Milwaukeeja, W. Allisa, Kenoshe, Racine, Chicaga, La Salla itd., čimboljše postregli.

Na sodelovanje v sporedu je bilo povabljenih, kot že poročano, pet pevskih zborov. Godba v plesnem paviljonu bo takda, da bo ustrezala starim in mladim.

Na svidenje v nedeljo 6. septembra!

Frances Zakovšek, tajnica.

LISTNICA UREDNIŠTVA

V prejšnji številki Proletarca je bila notica o društvu št. 185 JSKJ z označbo Ely, Minn. Pravilno bi se moralo glasilost Michael, Pa.

A. Z., Pa. — Ni vzroka za vzruževanje in zamere. Vse se bo dobro izteklo. Čas, pravijo, zaceli vse rane. Najvažnejše je, da sodruzi, katerim je za ohranitev in ojačanje pokreta, ne izgube glave. Kajti če jo, bomo igrali le nasprotnikom v roke. Demokratska in republikanska stranka se bi zveselili takega pojava, kakor sta v slučaju newyorškega frakcijskega spora in več ali manj tudi v slučaju razkola v Pa.

F. B., Cleveland, O. — Dopis, ki bi bil datiran z dne 15. avgusta, žal, nismo prejeli in to je vzrok nepriobčitve. Zadržega, ki smo ga dobili, je datiran 27. avgusta in je v tej številki.

T. Z., Herminie, Pa. — Nesmiselno je, da se bi prerekali zdaj na tak način, kakor da prošli zbor JSZ ni zavzel nikakega stališča z ozirom na taktiko. Mi smo za sodelovanje s socialistično stranko "na podlagi demokratičnih načel in taktike." To je bilo na zboru skoro soglasno sprejeto. Diference so bile le, kakšno besedilo se naj sprejme z ozirom na pogoje, pod katerimi je JSZ pripravljena sodelovati. S. Zornik ve, da so v takih razprtijah težave, toda JSZ jih bo z njegovo pomočjo in s pomočjo drugih svojih članov prebredla kakor vse druge težkoče doslej. Na Toneta se zanašamo, da bo s stališča JSZ vse to dobro preudaril in deloval zanj, ter za njeno glasilo kakor doslej.

M. J., Crafton Branch, Pa. — Zapisnik konference bo priobčen v prihodnji številki.

čili smo se za Fisherja, ki je kandidat soc. stranke za guvernerja države Illinois. Fisher je po poklicu premogar in dela v južnem Illinoisu.

Za glavnega slovenskega govornika smo povabili Joško Ovna, ki je sporočil, da se odzove radevolje. On je govoril na prireditvi 10. nov. 1935 in čuli smo še več tednov po prireditvi izražanja, da je bil samo njegov govor vreden več kakor pa je bila vstopnina za ves program in zabavo. Na konferenčni prireditvi 14. maja v Milwaukee je nas Oven s svojim govorom znova vzbudil in tudi podpisano je presenetil. Truden, kot se mu je poznalo po eni uri govora, in v silni nevihti, ki je razsajala tisto popoldne ter s točo, ki je tolkla po strehi in motila določeni spored, je Oven govoril in govoril in mi bi ga še in še poslušali.

Aplavdiranje na koncu njegovega govora je šele ponehalo, ko nam je s. Vidmar označil, da bo Joško Oven zopet povabljen za govornika ob prihodnji konferenčni prireditvi. To se zgodi v nedeljo 6. sept. v Waukeganu.

Za predsednika govorniškega sporeda je bil povabljen Frank Zaitz, ki je tudi odpisal, da rad sodeluje. Člani in članice kluba št. 45 pričakujemo, da bomo na tej veliki delavski manifestaciji zaposleni toliko, da se ne bi mogli ukvarjati z vsem sporedom. Naša glavna skrb namreč je, da bomo gostom, ki jih pričakujemo iz Sheboygana, Milwaukeeja, W. Allisa, Kenoshe, Racine, Chicaga, La Salla itd., čimboljše postregli.

Na sodelovanje v sporedu je bilo povabljenih, kot že poročano, pet pevskih zborov. Godba v plesnem paviljonu bo takda, da bo ustrezala starim in mladim.

Na svidenje v nedeljo 6. septembra!

Frances Zakovšek, tajnica.

Seja slovenskega kluba brezposelnih

Chicago, Ill. — V četrtek 3. sept. ob osmih zvečer se vrši v spodnji dvorani SNPJ seja slovenskega kluba brezposelnih, ki pripada Workers' Alliance of Illinois in k Workers' Alliance of America. Na dnevnem redu je več važnih točk in imeli bomo tudi govornika. Priide vsi in privedite s seboj prijatelje in znanee. — Odbor.

Prebivalstvo Čehoslovake

Po zadnjih ugotovitvah ima Čehoslovaška sedaj 15.126.873 prebivalcev. Na Čehoslovaškem žive Čehi, Nemci, Poljaki, Ogrji, Slovaki in Rusini. Vidimo pa, da se Čehoslovaška republika razmeroma jako lepo upravlja brez posebnih konfliktov. V republiki imajo velik vpliv socialisti. Dobre razmere so pa posledica demokracije, ki se izvaja tudi v praksi. Priznati moramo, da na Čehoslovaškem tudi meščanske in klerikalne stranke uvidevajo veliko prednost demokracije, ki jo je učil Masaryk in jo izvaja tudi novi predsednik republike dr. Beneš. D. P.

"VERA V TRAJEN MIR JE VELIKA ABSURDNOST", PRAVI MUSSOLINI

(Nadaljevanje s 1. strani.)

v Spaniji. Koncem konca bi se vsled križajočih se interesov in provokacij evropske sile same spopadle. Nevtralnost vseh prireditih dežel pa bo po Blumovem mnenju odvrnila take možnosti.

Blumova druga skrb, in prav tako Baldwinova, je Mussolini.

Osvojil si je "cesarstvo" in zdaj govori venomer o novih potrebah širjenja cesarske Italije. Izmed vseh sedanjih diktatorjev se je Mussolini izkazal za najspretnjšega, največ zato, ker si je pridobil simpatije velikega dela ljudstva, ker je opozicijo docela zatrl in ker mu pomaga vatican ter vsa katoliška cerkev. Mussolini ne veruje, da so mirni, vzajemni odnosi na svetu mogoči. On trdi, da so vojne potrebne, kajti le v vojnah se narodi tale kakor jeklo in le v vojnah postane ljudstvo trdno, požrtvovalno in delavno.

Dne 30. avgusta je duce govoril v Avellinu v Italiji, ne kot pomirjevalec, ampak kot preteč cesar. "Osem milijonov mož močno armado lahko mobiliziram v par urah," je grmel, masa fanatičnih fašistov pa je norela veselja. "Zadostuje, če izrečem čisto navaden ukaz, in vsa Italija se zdrami k pozornosti! V par urah bo osem milijonov italijanskih vojakov pod orožjem, kolesje naše industrije bo še bolj zabrnelo in kmet bo oral noč in dan, ako potrebno. Koliko zmoremo v mobilizacijskih spretnostih in v samozatajevanju, smo pokazali v naši afriški vojni, iz katere je postala naša armada bolj izkušena in mogočnejša in naše ljudstvo pa je svetu demonstriralo, da se ga s sankcijami ne more upogniti."

"Vera v trajen mir je absurdnost," je dejal v istem govoru. Vojno bo torej še povzročil. Ampak prej ali slej bo koncal na račun ljudske krvi in njihovega trpljenja.

Piknik lokalne soc. stranke

Cleveland, O. — V nedeljo 6. sept. priredi lokalna socialistična stranka svoj običajni letni piknik na českem vrtu, 4312 Clark Ave. Kraj je zelo prijeten. Ima lepo plesno dvorano, obdan je z velikimi drevesi, in zraven je velika češka dvorana, ki jim služi za njihovo shajališče.

Program vključuje zanimive stvari. Nastopilo bo več govornikov. Glavni med njimi bo John C. Taylor iz Toledo, O., kandidat soc. stranke za guvernerja v Ohio. Za ples bo igrala unijska godba. Vstopnice so samo 10c, ako jih kupite v predprodaji; pri vratih bodo po 25c. Vstopnice se dobe pri članih in članicah soc. klubov in v uradu kluba št. 27 v SND na St. Clair Ave.

Socialistična stranka v Clevelandu vabi vse zavedne delavce in delavke, da posetijo ta važen piknik in pomagajo po svoji moči gmetno in moralno do boljše uspeha. Ze venaj se delavec družiti in deluje v svojih lastnih vrstah, ali odzivi je pičel. Zavedati bi se morali, da soc. stranka je stranka za delavce in kmete, v kateri bi si priborili pravo prosperiteto, da bi ne bilo treba iskati pomoči pri relifu. Torej pokazite svojo naklonjenost svoji lastni stranki, ki deluje za koristi vseh zatiranih. Saj s tem da se udeležite njenega piknika, ji pomagata tudi finančno.

John Kriebel.

Zlet h Keglju v korist Proletarca

Chicago, Ill. — Proletarec je list, na katerega se delavci lahko zanesajo, da bo vršil njihove boje njim v korist v vsakem slučaju. Tako bojno glasilo zasluži, da ga delavci citajo, da ga širijo in da ga podpirajo!

Člani JSZ in drugi prijatelji Proletarca v Chicagu in okolici se te resnice zavedajo, zato imajo vsako leto najmanj dve prireditvi v korist Proletarca. Prihodnja bo v nedeljo 13. septembra pri A. Keglju v Willow Springsu. Zabave bo obilo za vse. Vstopnina je prosta. Vršila se bo balinarska tekma, na katero so povabljeni tudi Waukegančani, da se spoprimejo posebno s ciderskimi balincarji, angleški odsek kluba št. 1 bo aranžiral spet tombolo, posebnost pa bo zvočnik, ki bo

Prominentne ženske za Norman Thomasa

Ena najprominentnejših Amerikank liberalnih nazorov je Harriet Stanton Blatch, ki je bila v ospredju sufragetskega gibanja. Nedavno je izjavila, da bo agitirala v letošnji predsedniški kampanji za Normana Thomasa. Lillian Symes and Helen Woodward, obe sloviti pisateljici, sta tudi pristopili v nestranskranski agitacijski odbor za Normana Thomasa. Vse tri pravijo, da je socialistična platforma najboljša in je vredna, da deluje zanj vsak napredno misleč človek.

Demokratski kampanjski fond

James A. Farley, načelnik odbora demokratske stranke, hoče zbrati v agitacijski sklad za ponovno izvolitev Roosevelta najmanj dva milijona dolarjev. Ob enem zbirajo agitacijske fondse še lokalne in državne organizacije. Demokrati in republikanci zberejo vsaka štiri leta v agitacijske namene za svoje kandidate od 8 do 12 milijonov dolarjev.

Dvojna mera

Ameriške jeklarske korporacije so združene v skupni zvezi. Svojim delavcem jo prepovedujejo.

Govori, ples, petje, tekme!

v Waukeganu, Ill.

V NEDELJO 6. SEPTEMBRA V MOŽINOVEM PARKU

Prireja Konferenčna organizacija klubov JSZ in društev Prosvetne matice pod pokroviteljstvom waukeganskih društev, odsekov in kluba JSZ ter Prosvetne matice

Igrala bo J. Steblajeva in Kuclerjeva godba

Govorniki: JOHN FISHER, socialistični kandidat za guvernerja; JOŠKO OVEN in več drugih.

Predsednik govorniškega sporeda FRANK ZAITZ

V slučaju slabega vremena se prireditve vrši v paviljonu na pikniškem prostoru ali pa v Slovenskem narodnem domu.

Rojaki v naselbinah Milwaukee, West Allis, Sheboygan, Kenosha, Racine, Waukegan, No. Chicago, La Salle, Chicago in v drugih v Illinoisu, pridite v nedeljo 6. sept. na našo skupno delavsko manifestacijo!

PRISTOPAJTE K SLOVENSKI NARODNI PODPORNJI JEDNOTI

NAROCITE SI DNEVNIK

"PROSVETA"

Stane za celo leto \$6.00, pol leta \$3.00

Ustanavljajte nova društva. Deset članov (ic) je treba za novo društvo. Naslov za list in za tajništvo je:

2657 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

ZA LICNE TISKOVINE VSEH VRST PO ZMERNIH CENAH SE VEDNO OBRNITE NA UNIJSKO TISKARNO

Adria Printing Co.

1838 N. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL. Tel. Lincoln 4700

PROLETAREC SE TISKA PRI NAS.

Izlet, ki je bil, in opi ki še bo

No. Chicago, Ill. — Da se zopet predalec ne zavleče, se moram nekoliko potruditi in poročati, kako se je završil piknik soc. kluba dne 16. avgusta. Prejsem naj povem, da je bil uspeh nepričakovano dober. Klub je zelo zadovoljen s prebitkom, posetniki piknika pa — kakor je bilo videti — so bili zadovoljni s postrežbo. Mogoče bo kdo rekel: vedno ena in ista hvala! Kako pa bi drugače poročal? Brez male izjeme, vedno eni in isti ljudje. Počutimo se kakor ena velika družina. Ako ni katerega navzočega, pa že eden ali drugi vpraša: kaj pa je z njim ali z njo? Do prepra ne pride, ker je nepotreben. Ako je kaj, da ni vsakemu dovolj, se pogovorimo, pa je zadovoljstvo splošno. Še vedno, kadar je imel klub kakršnokoli prireditve, se je slišala pohvala: "Fajn je bilo!" Človek bi želel, da bi bile naše udeležbe veliko večje, ampak, ako bi ne bilo tiste pohvale, "fajn je bilo" — bi najbrž ne imeli toliko uspeha, kakor ga imamo sedaj.

Sodrugom in sodružicam se ni za zahvaljevati za delo na klubovih prireditvah, ker to je že takorekoč njih dolžnost — ako se izvzame posebne požrtvovalnosti. Zahvaljuje pa se klub sodr. Anton Žagarju za darovani kruh in brezplačno pečenje šunke, kakor tudi simpatičarju Andreju Možeku za dovažanje in odvažanje gostov in potrebščin na piknik. Drugim gostom pa vsem skupaj, hvala! Priporočamo se vam, da se udeležite še drugih naših priredb.

Zadnjič sem poročal, da bo naš piknik eden zadnjih v tej sezoni. Zadnji pa bo — kolikor je meni znano — dne 6. septembra. Tega pa priredi okrožna organizacija Prosvetne matice in klubov JSZ. Da bo nekoliko večji kakor je bil našega kluba, se da sklepati že iz tega, ker zanj delujejo vsi socialistični klubi, društva in razni odseki v severnem Illinoisu in južnem Wisconsinu, pridruženi Prosvetni matici.

Program bo bogat, zatorej ne zamudite te priredbe. Ta dan bo demonstracijski dan slovenskih delavcev. Pokažimo se koliko je nas zavednih!

Piknik bo v Možinovem parku. — John Zakovšek.

Nepotrebna užaljenost

Johnstown, Pa. — "Nedvomno ni I. Molek niti zdaleč domneval, da bo njegov odstop iz soc. stranke in njegova pikra sodba o nji služila nasprotnikom za orodje, katerega se neumorno poslužujejo." To je uvod k članku v Proletarcu z dne 19. avgusta, v katerem urednik citira, kaj pišejo razni listi o odstopu I. M. iz socialistične stranke.

Da, lahko je resnica, da I. Molek ni mislil na to, kajti treba je vpoštevati, da I. M. ni poslal pisane izjave za izstop iz soc. stranke uredniku P. v obljavo, pač pa le klubovemu tajniku št. 1. Kó bi bili pri klubu na seji prečitali Molekovo izjavo za izstop iz stranke in isto samo zabeležili v zapisnik, in ne izjave s komentarjem vred priobčili v listu, bi pač prihranili I. Moleku nekaj sitnosti, JSZ pa nepotrebno blamažo, katero sedaj nasprotno časod-

NAKLEPI FAŠISTOV PROTI DEMOKRATIČNI FRANCJI

Ako se nakane fašistov posrečijo, je tudi demokracija v Franciji obsojena poginoti. Korespondent pariškega dnevnika Matin je poročal 27. avgusta iz Rima o tajni konferenci zastopnikov Hitlerjeve in Mussolinijeve stranke, kjer so kovali načrt za skupen boj obeh strank proti "širjenju komunizma v Evropi". Glavna točka njihove razprave je bila Francija. Njeno demokratično vla-

pisje dela po svojem okusu še večjo.

I. Molek je ob izstopu iz stranke izjavil, da se bo nazaj vrnil k stranki, ko se bodo pri njej spametovali. To se bi zgodilo veliko lažje, ko bi pri Proletarcu (za katerega je tudi I. M. veliko storil), vzdržali napadov nanj. Ker se sedaj piše v P. o I. M. jako neprijazno, po mojem mnenju brez pravega vzroka, se I. M. s tem poriva čedalje bolj proč od stranke in od našega gibanja v splošnem.

Kar se tiče referata I. M., se vsak razsoden človek lahko strinja z njim. Priseljenci nismo poklicani, niti nismo zmogljivi, napraviti iz ameriških rep. in dem. socialiste. Dokazov za to je dovolj povsod, tudi v Johnstownu. Naše delo je med Jugoslovani, in še pri teh imamo premalo uspeha, ako vpoštevamo pičlo število članov JSZ. Amerikance prepustimo ameriškim socialistom, tako pravi I. Molek in prav pravi S. Vidmar ne soglašajo z njim, tako pravi. On se je na zboru izrazil, da je v soc. gibanju 18 let, kar je pač lepo število, toda I. M. ima izkušnje s tem gibanjem čez 30 let, torej ni tako "green", da bi se ne zavedal, kaj piše in govori.

Kar se tiče Molekovega nezadovoljstva s taktiko socialistične stranke, ni to nič takega, da bi se mogli radi tega razburjati in ga obsojati. V Penni na primer je imela soc. stranka 16. avg. konvencijo, na kateri so zastopniki z 58. proti 32. glasovi odglasovali za odstop iz soc. stranke, in to radi istega vzroka kot ga je navedel I. Molek. Nekateri teh zastopnikov so 30-40-letniki v soc. gibanju, in izkušenj se zavedajo, da so razmere v Ameriki drugačne kot v Evropi in zato je potrebna tudi drugačna taktika za soc. gibanje, ako nečesto pehati svojih sodrugov v nesrečo. Na pikniku soc. kluba št. 519. julija smo imeli govornika sodr. Dr. Van Esena. V svojem govoru je med drugim rekel tudi sledeče: "V našo soc. stranko se zadnje čase vriva po mladih neizkušenih sodrugih taktika nasilja. Jaz kot takozvani starogardist se s tem ne strinjam, kajti dokazov imamo dovolj iz preteklosti, da takozvani vladajoči razred komaj čaka, da se proletariati vzdigne in pokaže silo. Ko se to zgodi, padejo po njemu z vso silo vsakovrstnega modernega orožja, in ga, premagane, pahnejo v še večje suženjstvo, in dostikrat vzame 50 let časa, da se proletariati izvele in pride nazaj na prejšnjo stopnjo. To so resnične besede, ki jih priporočam v razmišljanje posebno tistim sodrugom, ki starogardiste radi nazivajo za strahopetce, Menckencovce, cinike itd.

Ko to pišem, se v našem mestu vrši tridnevna konvencija ameriške legije za državo Pa. Imel sem priliko govoriti s članom te Legije, in na vprašanje, kaj Ameriška legija zastopa, mi je odkrito povedal, da razen tega, da skrbi za vojne veterane, Am. legija tudi gleda, da razni prevratniki, posebno oni od zunaj, na primer komunisti, ne delajo zgage v Ameriko, ki ter da varujejo ameriško ustavo. Vzlic mojemu ugovoru, da ni nobene nevarnosti, je reno in odločno trdil, da je Am. legija jako potrebna radi prej omenjenih vzrokov. Zborova-

do je treba vreči, pravijo fašisti, in pomagati konservativcem v sedlo, ki bi preklicali vojno zvezo s sovjetsko Unijo in se pridružili fašistični fronti. Fašisti v Nemčiji in Italiji se boje, da pride Francija pod Blumovo vladno popolnoma pod vpliv sovjetske vnanje politike. Take Francije Nemčija neče, zato ji pripravljajo fašizem. Francoski delavci odgovarjajo, nato, da dela Hitler račun brez krčmarja.

BOLEČINE V VATIKANU RADI KLANJA V ŠPANJI

Papežev dnevnik Osservatore Romano, ki izhaja v Vatikanu, piše dan za dnem o grozodejstvih, ki jih uganja "podivjana socialistična, komunistična in sindikalistična drhal nad duhovniki, posvetnimi in redovnimi, in nad nunami v Španiji." — Mi nismo za teroristične metode. Mi jih obojujemo, pa naj se dogajajo z ene ali druge strani. Ako bi Osservatore Romano z vatikansko diplomacijo in z vatikansko blaginjo vred storil isto,

pa ne bi bilo sedanje civilne vojne v Španiji. Papež se bi sprijaznil z dejstvom, da je za cerkev dobro, če bi vrnila ugrabljena bogastva bednemu ljudstvu in se bi posvetila zgolj veronauku, namesto vladanju in izkoriščanju. Če pa tega neče, je naravno, da se posebno v civilnih vojnah srd ponižanih in razžaljenih znesne nad tistimi, ki so v očeh ljudstva smatrani za glavne povzročitelje gorja in za glavne krivce.

nja Am. legije se vrše jako bombastično, združeno z militarističnimi paradami ter govori o stoprocentnem amerikanizmu. Vse mesto je bilo v zastavi. Ljudstva se je zbralo na tisoče od blizu in daleč, in to ljudstvo uživa z veliko slastjo, ko se tedaj militaristične ceremonije.

Ko človek, ki ni zastrupljen po kapitalističnem tisku vse to opazuje, mora priznati, da ima sodr. Zornik prav, ko piše v P., "daj povprečnemu Amerikancu 5 dol. na dan in puško, da bo streljal v kogar mu bo naročil." Izjaviti tako maso z radikalnimi deklaracijami pomeni privabljanje fašizem nad delavce. — John Langerholc.

Od kod s. Langerholc sploh ve, kako, komu in v kak namen je s. I. Molek poslal svojo izjavo o odstopu iz JSZ in soc. stranke?

Kdor noče odstopiti iz tega ali onega pokreta demonstrativno, navadno neha udeleževati se sej in prispevkov več ne plačuje. Tajnik dotične organizacije ga nekajkrat morda opozori in nato ga črta, pa mirna Bosna.

Kadar pa član napiše izjavo, da se je čita sejam, tedaj je to pač javna stvar! Na seji odborov kluba št. 1 je bila Molekova izjava prečitana 22. julija. Dva dni pozneje so že govorili o nji v La Sallu. Člani v Chicagu in drugi so stvar tudi naglo izvedeli in vpraševali, kaj je med nami navzkriž. Slišanje se bi razlezlo vsepovsod. Ali ni bolj pametno, če povemo, "stvar je taka in taka", kakor pa da bi izjavo zaklenili, ne da bi jo mogli skriti? Kajti prej ali slej bi morali z njo vseeno na dan. Čemu ne takoj? Eden dela po svojem tempu in je prepričan, da je nezmotljivo v pravem. Drugi ravna obratno prav tako prepričan, da dela pošteno. Čemu naj bi taka dva človeka svoje nazore, ali pa svoja nesoglasja, skrivala javnosti? Saj je demokratično pravilo, da je javnost koncem konca zadnji sodnik, ki končno velja odločujoče, bilo dobro ali slabo.

Kdor je v organizaciji 30 let, pa iznenađa spozna, da je postala nepoštena itd., je čisto pravilno, da ji pokaže hrbet. Kdor pa naobrtano meni, da je še zmeraj vredna imena resnične delavske organizacije, bo v nji ostal zvest član, vzlic njenim napakam. Kajti kakorkoli se še tako poštena stranka na svetu trudi, da se izboljšajo, se v njih navzlic temu dogaja veliko takega, kar nam ni všeč, in tudi odvratnosti. Ameriška socialistična stranka ni izjema v tem pravilu.

Nekaterim je oseba vse in stranka nič. Zaradi ene osebe se vzrujavajo in pljujejo na gibanje, katero bi jim moralo

biti svetinja, ne pa pljuvalnik. Le oni, ki morejo delati za organizacijo poradi organizacije same, so v stanju vztrajati v nji tudi v kritičnih momentih in v najtežjih dobah. Drugi odpadejo, čim se pokažejo znaki preteče nevihte. Urednik.

O tem in onem iz "metropole"

Cleveland, O. — Ko sem se nedavno oglašil v Chicagu, me je pobarala sodružica Kristina: "Čemu ne pišeš večkrat v Proletarcu?" Na to sem se spomnil, ko sem se zadnjič maštril z dopisom v soboto, ga naglo odposlal v Chicagu, tako, da bi bil v ponedeljek v jutro gotovo že v uradu, a vseeno ni bil priobčen v izdaji z dne 20. avgusta, v katero je bil poslan. "Ni bilo več prostora," so rekli. Torej, Kristina, čemu bi jim ga še jaz skušal jemati?

Dopis, ki bi moral biti priobčen čimprej, po mnenju pošiljalca ne more čakati. Dopisi so kakor kare, katere vozim. Morajo naprej, drugače so brez pomena. Ako uredniki nimajo prostora, ako se jim moji dopisi ne dopadejo, ako jih morajo popravljati, ako se jim dopade le to, kar sami napišejo, potem naj kar le sami pišejo! Jaz bom pa čital le to, kar bo meni všeč in le tisto bom plačal! Tako sem že enim povedal, ko so rekli, da so dajali moj dopis v predal! Seve, odvrnil sem jim, da kadar bo treba ponoviti naročnino, bom pa jaz utaknil svoje novce v predal! To je od zdaj naprej moje geslo.

Nekateri naši metropolitani menijo, da bi moral držati z njimi, kadar se gre za njih metropolitanske narodne-napredne interese. Čikažane pa bi moral pri miru pustiti. Ali pri meni to ne velja. Bil sem Čikažan prej kot Clevelandčan. Izkušnje mi je znano, da je bilo navdušenje za razredno delavsko zavest med ameriški Slovenci, kolikor ga je, iniciativno in ustvarjeno po naših zavednih delavcih v Chicagu. Zato držim z njimi.

Vse, kar se govori v metropoli, je kultura, balincanje, naš list, ki se bojuje proti Pircu (?), v nedeljo pa gremo k maši! Kadar se ženimo, drži naša pot po trenutkih genotja v cerkev, in če umrjemo, nas pa kar brez dovoljenja nesejo vanjo. S tega stališča je čisto pravilno, da se postavi spomenik Ivanu Cankarju tik Baragovega. Ob enem bodo izdali Cankarjevo revijo, v kateri bodo tisti, ki jih poznamo, povedali, kdo je bil Ivan Cankar, kar je napredni slovenski delavec tudi že znano. Cankar je bil bojevnik, ne pa človek na "fencu", zdaj malo tu, zdaj malo tam. Tudi to je dobro, da

ga vračala. Vsemogočni, jaz vem, da se Jaka včasih zlaže in tudi takrat ni popravil govora — odpusti mu grehe, ki jih ima, zvrhan koš! Zdaj pa pravijo, da sem jaz kriv, ker sem nagovarjal ljudi, da naj znesejo svoje dolarje v banko, ki jo je Jaka hvalil — da ga le špotni, ferdamanega vruga!" Ko se je nekaj pretreslo, so šli ljudje v banko in v nji so izvedeli, da naj potrpe in tako se je primerilo, da je moral marsikdo, ki mu drugače ne bi bilo treba, vprašati za relief. — Jaka je šel k spovedi in dobil odvezo. Pa za par svetih maš je prispeval. Pokora v vseh mu je vsled tega prikrajšana z vsemi drugimi odpuški vred najmanj 200 let!

Naš klub št. 49 je izročil tajniku tukajšnje okrajne organizacije soc. stranke \$20 v kampanjski sklad stranke. Bomo še prispevali. S podpis pa bolj počasi napredujemo, ker ima socializem med nami sicer veliko prijateljev, toda le malo takih, ki bi hoteli delati zanj.

Frank Barbič.

Število članov A. F. L.

Ameriška delavska federacija je imela meseca julija 3.547.858 članov. Člani suspendiranih unij s o v tem številu vključeni.

Smrtna obsodba

Kadar delavci podpišejo resolucije, katere jim predloži kompanija, so slični onim brezmočnem, ki so sami sebi podpisali smrtno obsodbo.

Napačna energija

Nekateri delavci, ki so drugače razumni ljudje, se dajo frakcijskim strastem toliko v oblast, da postanejo energični šele v boju proti gibanju, v katerega so verovali.

Ako hočete imeti na svetovno situacijo pravičen upogled, čitajte Proletarca.

KAMPANJSKI SKLAD JSZ

III. IZKAZ

V kampanjski sklad JSZ, čigar namen je financirati izdajanje kampanjskih letakov in pošiljanje govornikov ter agitatorjev po naselbinah, ko prispevale sledeče organizacije in posamezniki:

Kravs, Pa. Društvo št. 174 SNPJ \$1.00.

Irwin, Pa. Društvo št. 202 SSPZ \$2.00.

Walsenburg, Colo. Po 50c: Blaž Strovca, Ignac Urban, Geo. Stiglic in Louis Shustar, skupaj \$2.00. (Poslal Geo. Stiglic.)

Strabane, Pa. Po \$5: Društvo št. 138 SNPJ in Louis Britz; po \$1: Frank Drenik, John Terčelj, Joseph Verček; po 25 centov: Anton Smrekar, John Senkine, Anton Senkine, Joseph Senkine, Anton Lesnikar, Joseph Koklich, Joseph Mavrich, Joseph Zupanec, Frank Seničar, Matt Belle, Ignac Bradac, Mike Sketel, Frank Martinec, Vinko Parnetel, Tony Progar, Tony Mavrich, John Chesnik ml., John Čadež, John Koklich, Anton Lustrak, Frank Belinshek, Andy Posega, John Bobnar, Gregor Bergech in Joseph Novak, skupaj \$19.25. (Nabral John Terčelj.)

Roundup, Mont. Društvo št. 88 JSKJ \$2.00.

Pueblo, Colo. Frank Boltezar \$1; po 50c: Frank Pogorelec in Charles Pogorelec; po 25c: Frank Stark, Frank Pechnik, Mike Pogorelec, Martin Miklich, Frank Boitz, Frank Smoraj, Peter Erčul in Agata Boitz, skupaj \$4.00. (Nabrala Frances Pogorelec.)

Klein, Mont. Društvo št. 132 SNPJ \$5.00.

Imperial, Pa. Društvo št. 106 SNPJ \$5.00.

Oni dan je Debeve v A. D. pisal, da je Pirc res šel nad gulas k šornu, ker je bil tešč. A kaj še Jaka! Kadar je on tešč, gre k Mrs. Kraševčevi nad ice cream sodo. Ali ni res, Louis? Spije sodavico, žalost ga mine in ves se smehlja. Dalje piše Debeve, da je pri sv. Vidu molil, da bi jaz več s porča ne padel. To pa že ni res, Jaka! Zenska, ki je bila zadaj za Pircem, mi je pravila, da je molil takole: "Oče naš, kateri si v nebesih, usmili se me, ker me vlagatelj tiste banke, v kateri je bil moj šotrudnik Jaka Debeve direktor, obkladajo, da sem jaz kriv, ker je banka zaprla vrata, oni pa niso dobili svojih prihrankov in jih še zdaj ne morejo dvigniti. Ni pa to moja krivda, blagi Gospod v nebesih, pač pa Jakatova, ker ni pojesnil, da denar banka sprejema, nima pa ga, da bi

ga vračala. Vsemogočni, jaz vem, da se Jaka včasih zlaže in tudi takrat ni popravil govora — odpusti mu grehe, ki jih ima, zvrhan koš! Zdaj pa pravijo, da sem jaz kriv, ker sem nagovarjal ljudi, da naj znesejo svoje dolarje v banko, ki jo je Jaka hvalil — da ga le špotni, ferdamanega vruga!" Ko se je nekaj pretreslo, so šli ljudje v banko in v nji so izvedeli, da naj potrpe in tako se je primerilo, da je moral marsikdo, ki mu drugače ne bi bilo treba, vprašati za relief. — Jaka je šel k spovedi in dobil odvezo. Pa za par svetih maš je prispeval. Pokora v vseh mu je vsled tega prikrajšana z vsemi drugimi odpuški vred najmanj 200 let!

Hermiale, Pa. Po 25c: Matt Ramak in John Čuk (Oakdale), skupaj 50c. (Poslal Anton Zornik.)

Diamondville, Wyo. Po \$1: Anton Tratinik, Mary Turk, Paul Šabec, Frank Pechnik in Anton Šabec; po 50c: John H. Kržišnik, Louis Sajovic, Frank Kruslic, Frank Molčnik, John Starvalnik, Blaž Kos in Ant. Galičič; po 25c: John Peternej Joe Zele, Konstantin Podlernik, Joe Rolih, Anton Boršinar in Joe Kallster, skupaj \$10. (Nabrala Anton Tratinik in John H. Kržišnik.)

Youngtown, O. Po \$1: Društvo št. 153 SNPJ in John Petrich, skupaj \$2.00. (Poslal John Petrich.)

Dunlo, Pa. Društvo št. 274 \$2; po 10c: Frank Kunštek, Mary Ocepok, Martin Volčjak, Louis Cvelbar, Joe Volčjak ml., Joe Volčjak st., in Mrs. Jodrich, skupaj \$2.70. (Poslal Martin Volčjak.)

Red Lodge, Mont. Društvo št. 81 SNPJ \$2; K. Erzenošnik 50c, skupaj \$2.50. (Poslal K. Erzenošnik.)

Bridgport, O. Klub št. 11 JSZ \$5; Louis Pavlinich \$1; Joseph Snoy 50c; Joseph Subic 25c, skupaj \$6.75. (Poslal Joseph Snoy.)

Verona, Pa. Društvo št. 216 SNPJ \$1; Paul Klun (Pthg) 50c; po 25c: Rok Lesar, Joseph Rafay, Louis Cestnik, Karolina Samec, Mirko Hojlich, Anton Kumar in Frank Kruljac, skupaj \$3.55. (Poslala Ivanka Kumar.)

Waukegan, Ill. Klub št. 45 JSZ \$10.00.

Skupaj v tem izkazu \$93.38, prejšnji izkaz \$146.11, skupaj \$239.79.

PRIREDBE KLUBOV J. S. Z.

V sledečem seznamu so priredbe klubov JSZ, konferenčni organizacij in socialističnih pevskih zborov. Ako priredba vašega kluba ni vključena, nam sporočite.

SEPTEMBER

WAUKEGAN, ILL. — Piknik konferenčne organizacije JSZ za severni Illinois in Wisconsin v nedeljo 6. sept. v Možinovem parku.

CHICAGO, ILL. — Piknik v nedeljo 13. sept. pri Keglu v Willow Springsu v korist Proletarca.

OKTOBER

CHICAGO. — V nedeljo 11. oktobra vprizori dram. odsek kluba št. 1 JSZ na prireditvi društva Delavci št. 8 SNPJ dramo "Rdeče rože".

CHICAGO. — V nedeljo 25. oktobra dramska predstava kluba št. 1 v dvorani COPS.

NOVEMBER

Waukegan, ILL. — V nedeljo 1. novembra dramska predstava kluba št. 45 JSZ v SND.

CHICAGO. — V nedeljo 22. nov. koncert "Save" v dvorani SNPJ.

CLEVELAND. — V četrtek 26. novembra na Zahvalni dan koncert soc. pev. zbora "Zarja".

DECEMBER

CHICAGO. — Silvestrova zabava kluba št. 1 JSZ v dvorani SNPJ.

FEBRUAR 1937

CHICAGO. — Prireditve v korist Proletarca v nedeljo 28. feb. v dvorani SNPJ.

Ako je v tem seznamu glede vaše organizacije kakšna pomanjka, prosimo, sporočite.

FENCL'S

RESTAVRACIJA IN KAVARNA

2609 So. Lawndale Ave.

Chicago, Ill.

Tel. Crawford 1384

Pristna in okusna domača jedila

Cene smerne. Postrežba točna.

Milwaukee Leader

Največji ameriški socialistični dnevnik. — Naročnina: \$6.00 na leto, \$3.00 za pol leta, \$1.50 za tri mesece.

Naslov: 546 W. Juneau Ave.

MILWAUKEE, WIS.

BARETINCIC & SON

Tel. 1475

POGREBNI ZAVOD

424 Broad Street

JOHNSTOWN, PA.

Dr. John J. Zavertnik

PHYSICIAN AND SURGEON

OFFICE HOURS:

At 3724 W. 26th Street

1:30—3:30; 6:30—8:30 Daily

Tel. Crawford 2212

At 1858 W. Cermak Rd.

4:30—6:00 p. m. Daily

Tel. Canal 1100

Wednesday and Sunday by appointments only

Residence Tel.: Crawford 8440

If no answer — Call Austin 5700

THE SOCIALIST PARTY OFFERS THE ONLY CONSTRUCTIVE PROGRAM

Candidates Of Other Parties Conceal Their Opinions On Important Issues. — Have No Sound Proposals To Avert New Economic Calamity

Norman Thomas, Socialist presidential candidate recently spoke in Chautauqua, N. Y., where he analyzed the tradition of American politicians and their habit of getting the people to vote against something rather than for something. Criticizing the candidates of the other parties for veiling their opinion on important issues in ambiguous phrases designed to conceal what they actually believe Norman Thomas said in part:

"The American politician is specific only in his criticism of the other party. He panders to the popular habit of voting against something rather than for something. He couches his own program as far as possible in terms of vague generalizations almost universally desirable, provided that the voter can put his own subconscious interpretations on them.

"For this I do not blame the politicians so much as the voters. If they like to turn over blank checks to incoming officials, why should candidates offer them anything else? Nevertheless, the habit of which I speak tends to give us campaigns full of sound and fury, signifying nothing. American politicians have taken good care that there should be only one Lincoln-Douglas debate.

"We Socialists are trying to do what we ask our political opponents to do. We begin by analyzing a situation. We find poverty in the midst of potential plenty. Such recovery as there is, is spotty and wholly impermanent. The recovery in employment lags far behind the recovery in industrial profits, and pay rolls behind both. Nothing is proposed under capitalism which can avert new economic calamity. It is the profit system itself which is at fault, a system which rests upon the exploitation of labor and requires a relative scarcity. It is wholly inconsistent with that planned production of abundance which the age of machinery requires if it is to be a blessing rather than a curse.

"Our constructive proposals arise out of this diagnosis of the sickness of society; they are directed to the winning of planned production for use which must necessarily be based on the social ownership of the great natural resources and the principal

means of production and distribution. The issue this year more than ever is Socialism versus capitalism. Whatever the shades of difference between the old parties, they will not avail to keep us out of fresh economic catastrophe or new war, both of which will lead to fascism, any more than the shades of difference between Wilson and Hughes availed to keep us out of the World War in 1917.

"Our insistence that the issue is Socialism is entirely consistent with concrete demands for public housing, genuine security legislation, the militant protection and increase of civil liberties, and a program of genuine neutrality, repudiation of imperialism, and leadership in disarmament to keep us out of war while we seek to change the system that breeds war.

"Most assuredly our advocacy of Socialism is consistent with a demand for a revision of the Constitution in order to make democracy constitutional. We propose to amend the Constitution to provide for the direct election of the president and vice president, and to make the whole process of amendments simpler. More particularly we propose to meet the menace of the paralysis of governmental power which arises from recent decisions of the Supreme Court, by the Farmers' and Workers' Rights Amendment which specifically gives to Congress power to enact all necessary social and economic legislation for the well-being of our people.

"We do not merely come before the people with a philosophy and a program; we also propose the definite organization of the necessary forces in the struggle for constructive change. We urge the organization of consumers' cooperatives, efficient labor unions on industrial lines, and a party which shall represent the interests of workers with hand and brain. There is no farmer-labor party on a nation-wide scale in this election. There is not likely to be such a party with an adequate program, except as we Socialists in this campaign do our job of winning the support of men and women of intelligence and good will to Socialism as the world's one hope of plenty, peace and freedom."

Progress in Reverse

A young boy turned "phantom burglar" makes the headlines for one day and sinks into the obscurity from which he had emerged. Trained as a landscape gardener and a graduate of a college of agriculture, the boy was unable to get work and resorted to burglary. His training was useless to himself and to society and all that society can do is to isolate him from his fellows. There are many other "phantoms" haunting a civilization that has no use for many useful workers.—N. L.

TEACH FOLKS TO THINK

Conservative advisers are calling attention of their followers to the fact that Lemke, Townsend, Coughlin and Gerald Smith are all conservatives. Whatever wild-sounding statements they may make, they are all in favor of retaining the robber system of capitalism which is the dire enemy of the common people of this country. Hence, even though they admit that something is wrong, they are not unwelcome to the more dignified conservatives who hope to use them in effecting the election of Landon. The fact that Roosevelt is also in favor of retaining the robber capitalist system does not register with some of these men. They do not know that F. D. R. is their best friend, for he takes pains to try to save the system for their continued use in robbing the people, whereas Landon, if he were to follow their advice, would be more likely to wreck the system by refusing to change it in any manner.

Real radicals do not talk like Messrs. Lemke, Townsend, Coughlin and Smith. A well-posted person at once detects the difference. Real radicals produce real arguments. They go to the bottom of the social

problem, analyze it, and bring forward a real solution, not a fake solution. They do not indulge in wild-sounding statements—they can back up their radical arguments with reason and logic.

We often have boasted of the great work of education which the Socialists have accomplished in the last generation or two. While we do not take back any of these boasts, we deplore the fact that the educational work carried on by the Socialists has been as far-reaching as it would have been if they had not been eternally cramped for funds. It has been truthfully said that if the educational work had been as far-reaching and effective as it should have been, every demagogue with a hollow message would not be able to secure a following. To educate the people along sound lines of economic advance is far more important at this time than whooping it up for any capitalist candidate. Teach the folks to think for themselves and they will not run after every Tom, Dick and Harry who has an emotional appeal.

The Milwaukee Leader.

THE NEW FORMULA FOR RECOVERY

(Analysis of speeches by Republican leaders and views of the new Republican Brain Trust indicates that the party will base its campaign on the assertion that Roosevelt did not aid but retarded real recovery. This view dates back to a volume issued several years ago by seven Harvard professors, entitled "The Economics of the Recovery Program." One of the contributors was Professor Joseph A. Schumpeter. He declared: "Recovery is sound only if it comes of itself. Revival which is merely due to artificial stimulus leaves part of the work of depression undone."—News Item.)

Recently I suffered the misfortune of falling off the Chrysler tower. It was an undignified and unpremeditated descent, and my annoyance was increased by the fact that I broke several legs, eight ribs, fractured my skull and unhitched an assortment of vertebrae.

I awoke in a hospital and found myself surrounded by a battalion of nurses and doctors.

"We will get you on the operation table at once," said the doctor.

"What are you going to do?" I asked.

"We must dress your injuries, trepan your skull, set your broken legs and ribs and put you in a cast," he said. "If we work fast you may recover."

Down With Tinkers

"Not on your life," I roared angrily. "Recovery is sound only if it comes of itself. Professor Schumpeter says so. You just let me alone and in a couple of years or so my bones will knit."

"Your bones are splintered," said the doctor. "And there's a chunk out of your cranium that won't grow back. We must operate immediately."

"You go away," I cried peevishly. "I don't want you to tinker with me. Fundamentally I'm sound, even if I

have lost part of my brain crust. You can't fool me. You're one of those pesky artificial stimulators. Always messing around when you should let things recover by themselves. It's again the Constitution."

"Your constitution will last about four hours," said the doctor. "But since I lack your consent I can't operate. Good day."

The doctor left. I shoed the nurses out and applied myself earnestly to the job of recovering all by myself. This was difficult because the hole in my cranium made it hard to keep in my magnificent thoughts. I attempted self-hypnosis.

"The Schumpeter system will work," I murmured over and over again. "The Schumpeter system... the Schumpeter... the Schum—"

"Beg your pardon. Were you addressing me?" asked a voice.

Adventure in Heaven

I awoke with a start. I was in Heaven. Near me sat a stranger. "Were you addressing me?" the stranger repeated.

"Are you Professor Schumpeter?"

"His ghost," he said, bowing.

"How did you die?" I asked.

"As you know," he explained, "I helped write a book to prove that recovery is sound only if it comes of itself. This so impressed the Administration that it finally canceled every existing relief organization, including the PWA, the CCC, the FERA, the Federal bank deposit guarantee, the TVA, the HOLC and the Social Security Act. Then the Republican brain trust and I sat on our haunches waiting for recovery to come of itself. We just sat and sat. The Schumpeter system will work," we said, "the Schumpeter system will work."

"And then what happened?"

"We all died the other day," said the ghost sadly, "of malnutrition and of double pneumonia brought on by exposure to frozen assets."

Reorganization Convention Called In Pennsylvania

The Socialist Party of Pennsylvania at its recent convention by a margin of 24 votes withdrew from the Socialist Party of U. S. A. During the factional strife within the Party the Pennsylvania state organization remained more or less neutral. According to reports 27 delegates, loyal to the Socialist Party were not seated and seven of the nine Reading branches voted against disaffiliation from the national organization.

Prompt action was immediately taken by Clarence Senior, national secretary who in a letter addressed to all locals and branches in Pennsylvania announced that a reorganization convention is called for September 12 and 13, in Reading. Dr. Jesse H. Holmes and Alice Hanson were named the representatives of the national organization.

Delegates to the Reading convention will be elected on the basis of one for every 15 members or major fraction of 15. Every organized branch will be entitled to send at least one delegate.

Short Circuit

Foreman: "Everything here is worked by electricity."

New Hand: "Yes, even the wages give you a shock."—The New Dawn.

1936 LABOR DAY MESSAGE

By Norman Thomas

American workers on this Labor Day have much for which to be thankful. We have liberties which our brethren in fascist Italy and Germany know nothing of. We do not have to take arms to wage grim war against fascist rebels as do our brethren in Spain.

But we shall not keep our liberties unless we extend them. We shall not ward off war or fascism except we win a degree of peace, plenty and freedom which the workers of America do not know. There are black clouds on the American skies.

But also there is hope. American labor has shown an inspired interest in organizing factories and industries. That hope is consistent with unity. It will be a sorry ending to the year 1936 if it should see the forces of organized labor divided. Such division is wholly unnecessary. The rank and file of the workers can prevent it. And they can prevent it without paralyzing the magnificent efforts of the Committee on Industrial Organization in the steel industry and in other key industries which today are unorganized.

The first wish, then, of all Socialists for the American workers is for a vigorous and united movement

which will forward industrial unionism among the unorganized workers. But industrial organization is only one of the means of our emancipation. Year by year the character of the state and its government becomes more important to the rank and file of the people; to all farmers and to all workers. The same kind of argument which lead labor to organize on its own behalf on the industrial field must lead it to organize on its own behalf on the political field.

Today we cannot be kept out of new world war or out of fascism except as the workers with hand and brain in town and country organize for themselves and under their own banner.

My second hope, then, as a Socialist for the organized labor movement on this Labor Day is that before another year ends it may see clearly its way to help build a mighty farmer-labor party; entirely devoted to plenty, peace and freedom through establishing a new society under which production is for use and the great means of production are socially owned. To the toilers who create all wealth the wealth belongs. Let this be our slogan and each year will see ever brighter Labor Days in this great land of ours.

AMERICA AND THE NEXT WAR

What tricks will be used to snare America into the World War now brewing? What subtle strategy will be invoked to bring this nation to the proper pitch of emotional insanity? These questions are now puzzling the minds of many who have watched the trend of events in both Europe and Asia. Everyone is agreed that war looms in the old world, and most students of international affairs are confident that eventually America will be drawn into the conflict.

Of course one may well assume that many of the tricks employed in 1916 will be used again. They were most effective at that time and there is a new generation to deal with. There will be the usual declaration of absolute neutrality by the president, with recurring debates in congress over the need of greater preparedness. That part of the program's well under way at the present time. Then one may assume there will be the overnight organization of "patriotic" societies like the American Security League, or the National Liberty League.

If the same tactics are again followed the first outbreak of hostilities will give rise to scare headlines telling of vicious brutalities committed on the women and children of America's most likely ally. Arms, hands, feet and breasts will be cut off, and there will be stories of crucified civilians; then stories of poisoned wells, streams and water reservoirs. Perhaps an occasional plot will be uncovered to prove that the common enemy is planning a

germ war against nations which supply munitions and food to other warring nations.

But America's neutrality will be stressed with increasing emphasis until submarine warfare gets under way. Will the government then prohibit the shipment of guns, munitions and other wares of war to combating nations? Will an embargo be laid down to avoid the likelihood of another Lusitania disaster? Or will America suddenly become "aroused" to the grim danger of a foreign power challenging our right to the high seas of commerce? That is likely, though it may take a lot of preparedness parades, a lot of patriotic societies and a lot of newspaper propaganda to awaken the spirit of 1776 in the hungry hearts of men and women who have hardly begun to pay for the last World War.

Will ministers of the gospel again prostitute their pulpits to incite a nation to blood lust? Will newspapers again quicken the fires of savagery with incredible accounts of butchery? Will women's study clubs become sounding boxes for war's hysteria? Will universities again be used as training schools for those of the third and fourth drafts? In short, will America permit the munition kings to again turn reason to insanity and Christianity to barbarism?

What tricks will be used on a generation now old enough to bear arms, yet not old enough to remember what happened in 1917? These are not idle questions.

Minnesota Union Advocate.

A MASS MEETING

Called in Solidarity with the Spanish Workers, Friday, September 4, 8 p. m., at the SNPJ Hall, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Sponsored by the Yugoslav Branch No. 1 and Bohemian Socialist Branches.

Anti-War Paintings

A competition was recently staged among students of the Toronto, Canada, technical schools, for the best anti-war paintings. Many works of enterprising and aspiring young artists were shown and the best of these were awarded prizes. The prize winners were also shown at the Canadian Youth congress assembled at Lisgar Collegiate, Ottawa.

Nofrontier News Service.

THE GREAT TRAGEDY

The great American tragedy is not the ignorance of its unschooled masses. For that is but virgil soil awaiting the plowman.

It is the ignorance of its educational classes pertaining to the mighty forces that shape the destiny of men and nations, due primarily to the squelching of educators who know but dare not speak and remain educators.

The American Guardian.

PROLETAREC'S PICNIC PROMISES PLENTY OF ENTERTAINMENT

Baseball Game.—Balina Contest.—Program Of Selected Music, and Novelities Will Be Featured

Chicago, Ill. — "What are your plans for Sunday, September 13?" asked one of my friends the other day.

"I have that Sunday reserved to attend Proletarec's picnic at Kegel's Grove in Willow Springs," was my reply. According to the program for that afternoon, everyone will be in for plenty of fun and entertainment. The Pioneer Lodge baseball team will match their talents in a fast game with some other local SNPJ team. Outdoors a program of short speeches and selected music will be broadcast thru a loud speaking system. Jos. Turpin has in charge the balina contests between our local and out-of-town teams and we expect to have home good games between the Chicago and Waukegan expert players. What are the young comrades doing? They are busily engaged soliciting prizes for their novelty stand. Foodstuffs and other valuable articles will be awarded to lucky winners. And what about music? None other than Johnny Kochevar's Merry-makers are going to serenade us with dance tunes. Singing will be plentiful as the Sava songsters are counted upon to be present. Everything is being tuned up for a gala affair at Kegel's Grove Sunday, September 13. Our friends and sympathizers are urged to reserve their date and be sure to attend. There will be no admission charge at the gate. Transportation accommodations at very a reasonable rate have been provided. Trucks will leave from Wood St. and Cermak Rd., at 12.45 and from the Slovene Labor Center at 1 p. m. The second truck will leave 2:15 from Wood and 22nd St. and 2:30 from the Slovene Labor Center. — J. K.

STILL AN UNSOLVED PROBLEM

